

postea in resurrectōe geneābil glo
rificabo eum. quā surgere in gloria
Cassii Et in illa beatitudine col
locabitur ubi iaz locum
tribulatio nō habet. In illa autē
erit eternitas vite apta divisio
Vnde subiungit **L**ongitudine di
erum ē plebo eum. Hoc ē in eternū
vñet. Et subdit totius pñij finez
Let osibam illi salutare meū. I
iñm xp̄m: ut in eternū iā videat
in quem. **Collect.** O dñs mor
credidit. tali corpore
circudamus. nō desinit hostis an
tiqu nobis laqueos peccati p̄ten
dere. tā p cogitationes cordis a desi
deria carnis. q̄ p hoies tam proxi
mos q̄ alienos. Nemo ergo fallat
se. neq; de fui cordis puitate seu bo
nis opibus confidat. vt putat se
nullis temptationiñ subiacere picu
lis. cum pñigd ille temptator actio
ribus iñdñs pulset quos plus vi
derit a peccatis abstinere. Tempt
atus est dñs ihesus. vt nos docet
dyaboli temptationes supare: a tem
ptatori r̄ndere. Nō em̄ tristes esse de
temus si temptati: sed si supati fu
erimus. Vide qđ dicat apostolus
iacobus. Omne gaudium existima
te fratres mei cū in temptationes va
rias incideritis. sc̄tētes q̄ tribula
tio paciam operatur. pacia autem
opus pfectum habet. Et q̄ astatu
ri erimus ante illas terribile tribu
nal iudicis: a cuius latere mille ca
denti decem milia a dextris eius.
deleamus de mente nostra cogita
tiones vanitatis. quas dyabolus
nobis inscribit. vt labor noster n̄

fit manis corā dō. Meditmur cō
tinentiam. sobrietatem. humilita
tem atq; iusticiā. et eadē mentib⁹
nostris inscribam⁹. ne cum eaden
tibus a dextris dei oputemur. Ne
quaq; ergo iaceamus ociosi. ne
laqueo venatiū capiamur. p̄fca
enīz deus tribulaciones nobis iuste
re p̄mittit. vt ad ipm vigilans
cōfigiamus a nos efficiat purio
res. Ut igitur hic p̄bationes et in
futuro clariores esse mereamur. su
scipiamus equo animo quicq; il
li su erit gratum. grās agentes ci
qui nos dignat a laqueis inimici
a verbo aspero libeare: ihesu xp̄o.
qui ē benedictus in s. s. Amen.

Psalm⁹ xti.

Bonum est
Titulus ps cantici
in die sabbati.

Hug

In precedenti ps egit p̄pheta devi
ctoria temptationū. Sed quia victo
riam temptationum sequitur req
es mentis. Ideo in hoc ps a in hoc
titulo agitur de requie vel quiete me
tis que p sabbatum s̄igtur. In illo
sabbato dominus requieuit ab
omni ope quod patraret in quo
iudei etiam cessabat ab omni ope
re servili p quod etiam p̄ficitur
sabbati eternitatis in quo ab oī
pena et misera eternaliter quiesce⁹.
Est ergo sensus tituli. Os iste per
quem notatur spiritualis opac
est cantici p quem nota
tur exultacio mentis. **Cassii.**

Ipse enī cantat in p̄s qui omnes;
vitam suam in gratiarum actōne
constituit: et hoc in die sabbati.

HUGO vīn die festo aīn q̄
ete mentis p̄ eterna
requie obtinēda. Intentio hūus
psalmi est monere ut hic libenter
laboremus pro eternis beneficīs
agents sabbatum mentis

GLO Et quia ppter seculū suū
tūtū xp̄iam sum⁹. Ideo.
quonamē mō habeāt se p̄fia bo
na grātiā simus. dñm tam in p̄spe
tis q̄ in aduerfis laudantes a cū
propleta dicentes.

Bonum est cōfi
teri dñō. **CASSIO.**
Confitemur āt sicut sepe dictū ē
duob⁹ modis vi; qñ p̄ctā nrā dā
pnantes. miām dñm iugis postula
mus. Confitemur etiam cū bñficia
que ab ipso suscepim⁹. eius sem
p̄ munib⁹ applicam⁹. nee meito
rum nostroy esse dicim⁹: qd̄ iphi⁹
miseratione. **HUGO** Let leti
prestatur az bonū
est a honestū ouemens a vtile est
psal. **CASSIO** v̄ pns opib⁹
lere. **CASSIO** mādata dei p
ageret nomini tuo. a ad honorez
nois tui o altissime. vt sic psalte
tium a superioribus sonat: ita ope
tio nrā ad aures similitatis ascēdat

NICOLA. Ministrī etiā ecclē
iuxta lram dñt lau
dare dñū in orōne: q̄ psallē supplici
wce ad honore a gloriā nois eī⁹.
ad quā ordinatur talis laus. a nō
ad lucrum tpale pncipaliter. licet
ip̄i ministrī sedatio possint inten

dere vicuum suū a vestitū sc̄m de
tem statū. **H**annūciandū ma
ne. v tpe p̄spēritatis m̄iam tuā. **H**
q̄ quicquid p̄spērū habem⁹ pue
mit ex dei mīa. a veritatē tuā. v in
sticāl p noctē. v tpe tribulacōis
q̄ quicqd̄ asper⁹ nobis contingit:
ex veritate iusticie dñime p̄cedit.

CASSIO. Ita fit q̄ in vtroq̄ tpe
iustissime debeam⁹ lau
des domino. **HUGO** **T.** N de
confiteri. **CASSIO** **caco**do
psalterio. a in exp̄lecone decem p
ceptōrū dei. Decalog⁹ enim habet
decem cor. **CAS.** Quas si bono p
das. **CAS.** adiuū qualitate
tangam⁹. salutare melos efficiūt:
et ad celoz regna p̄ducunt.

HUGO **D**e obseruācia mā
dato rum dei debet ēē
in cythara. v in bono ope.

CASSIO. Ille enī cantat cum cy
thara q̄ sonum reddit
ab iferiori: q̄ opa tonaviz elemo
finam aut pmām pficit sine aspi
tate tristicie. q̄ iuxta aplm. Hila
rem dato re diligit de⁹. Ratio autē
motuā p̄dicte laudacōis subiungi
tur. cū dicit. **Q**uia delectasti me
domine ī fac. **HUGO** Notan
tura tua. **HUGO** dñm p
duplex ē leticia ī creatura dei. vna
est q̄ homo letatur ī creaturā dei.
ifigēdo a ponēdo ī ea spē. a illa leti
cia pessima ē a mortifera. Alia est
qua hō delectat ī creatura put est
opus dei a via quodāmō ducens
ad dñū. a ista bona ē. de q̄ B loqtur
TERO Xp̄ianus enī q̄s cūq̄ vi
derit i creaturis dei. semp

ribificatur. Deles em cogitare a di-
cere. Si sola luna. celuz a stelle ser-
uiunt deo: quare ego no secuia.
Respice apem: a respice a formicam.
A pes a formice cogitant hiemem e
ventura: a xpianus non cogitat
iudicium esse futurum. Ille cogitant
fame peditare posse si non labora
uerint in estate vnde vñat in hie
me: et nos no cogitamus. qd si non
fecerimus bona opa torquebitur
in iekenna. Hoc totum quare dixi.
n qd intelligo factore: a bndico deu

HUGO nec solum delectasti

Iero me in leticia metis:
sed a corporis. vñ addit. a in opibus
manuum tuarum exultabo.

NICO Sicut p gradus creatu-
rarum. animos hois ele-
uat ad deum cognoscendum et
amandum: reuicti q homines ro-
nes creaturez no pnt pfecte attin-
gere scdm q dicitur ecclae. Cuncte
res difficiles: nec e q possit eas ex-
plicare sermone. Ideo admiratione
bit. Q magnifica fuit opa tua
domini. **Iero** In hoc loco marci-
ne. **Iero** non a manicheo eti
punt dicentes. Si omnia deo fecit
a mytilitate hoim fecit: quid neces-
se fuit cimice a verme: qui nascitur i
carne facere a culice; Ego tibi bre-

uiter video. Ut consideretur o homo
fragilitas tua hec facta sunt. Quia
do cogitacio em tu aponis in celuz:
subito morderis a cimice et cõtre
mischis. Parva qd in corpora: si ma-
gna ro: singula habent utilitates
suas. Ego sic miro: dum in elephâ
te quod in formica: sic illum p dico
in camelo quod et in culice. Gallice
chincelles. theutonice muesie. Vi
de culice q punctu cutus dñi corporu
sculi. et tñ in corporeculi ipso pucto
omnia membra esse diuisa. Habet
sex pedes. habet duos oculos. hz
os et habet ventrem. habet tuba
lem vocem. habet alas. Si consider-
raueris membra. corpus non mue-
mis: et magnificatur deus q sine
corpo membra sunt omnia.

NICO It nullus vñ q p ratio
ne inuestigare potuit in
pticulari qualitatim magnetis q
ferrum attrahit. Et id dicitur q
hoc habet a tota specie: quia p
etas illa sequitur magnetis speci
em: sed que sit illa ignoratur.

Collect. Et si domini magni
ficentia sit magna
circa has creaturas: in eo maior
a inscrutabiliora circa humanae cre-
ature dispositionem. vnde subdit
Luminis profunde facte sunt cogita-
tiones. **AUG** Reuera fratres
tue. **AUG** mei nulluz ma-
re tam profunduz est q est ista co-
gitacio dei. vt mali florent a boni
laborant. Nichil tam profundum
est q est ista cogitatio filij dei la-
borant quia flagellantur ut filii:
mali exultant qa dampnatur ut

aleni. De*s* in*dicio* suo seruat om*niam*. O profundum diuina*z* sapie et scientie dei. *et* *Tu* inspiens n*on* cognoscet.

NICO dicitur hic i*herc*. **NICO** s*p*iens. ille, qui n*o* sapit benefic*u* sue creaci*o*nis. Et iste merito tan*q* m*ag*tus repellit a beneficio diuine illustrationis vnde subditur. *et* stult*n*o intellige*t*.

HUGO Vnde ad *herc*. homo non p*ec*ipit ea q*u* sp*iritu* dei sunt. Stulticia enim est illi a non potest intelligere de*m*de dic*it* malos p*ec*uros *et* alij timeant. Vnde subditur. Qu*o* ex orti fuerint p*ec*ato*res*. *et* c*u* arriserit eis mun*da* p*ro*speritas et ceperint florete*r*. Sicut fenu*z*. q*u*o*c* cito arescit a secca*re*. *et* app*a*.

NICO Modico te*mer*ent*r*. **NICO** po*e*. floren*tes* t*pa*li. p*ro*speritat*em*. Lom*is*. q*u* opan*atur* iniquitatem*em*. quos aliqu*n* per*mit*it*r*. p*ro*ferari t*pa*lit*r*. p*ro*f*er* ali*q*8 ton*u* ipso*u* modici*u* quod n*o* me*re*re eternam mercede*m*: s*ed* tant*u* t*pa*lem. Ideo subditur. *et* inter*re*ant*r* in*seculum* seculi*u* *et* eterna*ter* peant*r* suas in*iqui*tates.

Cass Non enim inter*re*unt*r* es*u* **Cass**. se desinat*r*; sed eternat*em* peant*r* qui nun*q* suis afflictionib*us* ex*u*. **NICOLA** Quod p*ee*unt*r*. **NICOLA** dicit ex alto di*c*of*io*. Ideo subditur. Tu aut*e*z altissimus in*eternum* domine*u*.

AUG Expectans de*sp*up*r* ex et*mit*ate tua q*u*n*o* tr*ad*eat*r* t*ps* in*iquo*z. quo*z* **M**i. Tu ac*ts* t*ps* breue*u*.

mus a pot*en*te es a de*o* s*p*uni*en* dum. V*n* subditur. Q*u*m*o* ecce in*imi*ni*ci* t*u*i*u*.

Cass viz demon*u* astores *et* qui*cu*q*u* pre*cept*is t*uis* n*on* obed*ient* *per*ibunt*r*. condempnati*u* in*eternum*. **AUG** Sicut con*ignem*.

AUG i*ux* adultera*em* *et* am*ma* adultera*em* amore re*z* seculari*u* non potest n*on* in*imi*nia esse de*o*. Illa timet virum*u*; sed non amat*r*. Ista timet pena*u*; sed n*o* delectatur i*usti*cia*em*. Ergo in*imi*ni*ci* dei om*nes* amato*res* mudi*u*. de quib*u* ad*huc* subdit*r*.

HUGO Let disp*gen*t*r*. *et* sepa*bun*ta*r* societate sc*or*u*z*. Lom*nes* qui*oper*ant*r* in*iqui*ta*tem*. *et* p*pter* hoc non appetenda*u* p*ro*speritas malot*u*: que tam care*em*it*r*. *et* a d*omi*no c*o*s*or*io suos amato*res* faciat alienos. C*ole* qu*eter* pon*it* retributio**u** bonot*u*. q*u*d*om*no de*u*otissima intenc*io* placuer*u*t. V*n* dicit*r* p*pl*is fidelis*u*. Exaltab*ie* sicut v*inc*ornis cornu me*u*. In h*o* loco v*inc*ornis sig*nt*at*r*; *et* cor*nu* digni*u*.

Cass Peccatoribus*u* tatem*u*. em*in* tartaru*z* humiliatis*u*. exaltab*ie* *et* sublimor*u* app*arebit* cornua*u* gloria sc*or*u*z*: qui*bi*c*u* in*u*nit*ate* ec*ce* de*o* placuer*u*t.

HUGO Let senectus mea*u*. *et* nouissima mea*u* in*mi*sericordia*u* av*er*ter*u*. *et* in*u*bertate cele*stis* patri*z* qu*u*a*z* ex*m*ia dabit m*ih*bi*u* b*ns*. Et despexit*r*. *et* despici*et* loc*u*lis meus. I*am* videns x*pm* in*oc*currentem*u* in*imi*icos*u* meos*u*. *dem*ones*u*. Let i*f*urg*et*ib*u* in*me* maligna*u*

tibus. viz demobus ut me cre
at laudet auris mea.] Illi Mat.
xv. Intra in gaudium domini tui.

Cassi Sicut peccatores supra
copati sunt feno: qd de
lectabilis virtutate oritur: s celerrimo
fine siccatur Sic iustus copat
dignissime palme bicens. Iustus
ut palma florebit. Palma est aspera
in seruus in stipite: a dulces fru
ctus habet in summitate Sic iusto et
conversatio in hoc modo est duris la
boribus plena: s in summis probat
pulcher **Glo** ubi florebit glo
rifica.

Tria immortitatis
deinde sequit alia copatio q pal
ma est excellentior: cu subdit. si
cuit cedrus libani multiplicabitur.
Cedrus est arbor imputribilis et
altior alijs arboreis. maxime in li
bano qui interpretat candidatio:
ita et iustus erit imputribilis sto
la immortitatis: et candidus.

Hugo Qui multiplicabitur
in gratia: et in futuro in
gloria. **Hugo** Et qd non soli vir
tua. sed multi sunt qui
florebut. Ideo plaliter subdit pre
missam apiens copatione dices.

Cassi Plantati fide et radi
abus virtutum in domo
domini. v in ecclesia in qua du plan
tatio dicit predestinacione signatur. q
nisi qd in ea plantatus fuerit: ce
mentum non habebit felicissimum.
In atris domini dei non florebut. Atri
um enim dicitur invenit misionis:
domus est incho. In atris ergo flo
rebunt a in ipso inicio resurrecio
nis dum audiatur Venite benedicti

patris mei: pcpite regnum.

Glo Et qd quis quereret. No
ne iaz florat subdit. Ad
hoc multiplicantur de bono in
metius pfectio. In senectavteri.

Cassio Senectus humana
morbis grauissimis
sauciata tendit ad finez. Ecce tra se
nectus ecce dicit ad vitam perpe
tuam. ad beatitudinem mirabilem.
ad pulchritudinem singularem. vt
luceat sicut angeli dei q meruerint
in illa congregacione nusierati. In
fine siquid seculi. scilicet numerus
tanq in senectavteri crescit. a pse
cutionibus crebris agitur et cito
predestinatio numerus impleatur.
Addidit qd a bene patientes erunt.

Rico q pacia consumat. Un
de Jacob in Pacia op
pfectum habet. vt annuncient in
tranquillitate mentis ib qd seqt.

Hugo Omnes rectus dominus de
inerando eos q pro ipso patiuntur
Let non est iniurias in eo. vt co
sentiat iniuriant malorum eorum. non
punit. **Aug** Quod non est iniuri
endo. **Aug** tas in eo. qd ille
tanta mala facit. sanus est. filios h
a plena domus. habundat in gloria.
exaltatus honoribus. de inimicis
vindicat et omnia mala committit.
Alius innocens sui negotij. non ra
piens aliena. non contra quem faci
ens. laborat in vinculis. in inopia
estuat et suspirat. Esto tranquillus.
obserua sabbatum cordis: de quo ti
tulus huius post locutus est Noli sedu
ci felicitate iniquorum: noli attende

Dominus
Tribus L
ticipatio
in laborem
fundata. **Cal** Gensis
est terra. **Cal** Gensis
lans sancti primogeniti ab
trumque detinetur ob ob
vere dicimus David et man
ifestare que vult. a sive
us prima affectione detin

te flore feni. Noli attendere ab tps
beatos; et in eternu; miserios. Nec
ista beatitudine que mo foris videbit.
nra est. nec in corde bti sūt qz tor
quentur mala oscia. Tu at paties
est: speras de pmissis dñi dei tui.
deus est eternus qz mo parcit ma
lia. expectans illos ad penam: fla
gellat bonos. erubens illos ad re
gnu; celoz. Noli turbari si te mo
flagellat. ppter ea. qz no tibi suat
ignem eternum. Et illuz ppter ea bi
mittit. pperal mo a letari. qz audi
tius e. Ite maledicti in igne eter
num: qui patut est dyabolo a an
gelis. **Collect** Oremus dñm
eius. **Collect** ut huic doctri
ne momita eius auxilio vertamus
in opa: quatinus qui h plantati fu
mus in domo dñi: in futuro florere
meremur in atrijs xp̄i. qz bene
dictus in secula seculoz. Amen.

Psalm⁹ xciij.

Domin⁹ re
titulus Laus cantu
i ipsi dauid i die an
te sabbatū quando
fundata. **Cas** Cuius sensus ta
est terra. **Cal** lis est. Iste ps ē
laus cantici ptingentis ad diuinita
tem: que debetur hō v christo qui
vere dicitur dauid v manu fortis
ac desiderabilis qm̄ solus potest
prestare que vult. a suis cultori
bus vnitā affectione desideratur.

Hugo Et hec laus facta est
in die ante sabbatū
v in feria sexta pasceues. i qua pa
ciendo a moriendo redemit genus
humanum. qm̄ fundata est fra v
ecclesia que de sanguine currente
de latere christi fundata ē. Infactio
psalmiste est hortari nos vt laude
mus deum qz dat nobis victoriam
temptationū: et sabbatū peccoris.
Propheta igitur describens in pri
mis christi regni inchoacionem dic
tus.

Domin⁹ ihesus xp̄s verus de
us a verus homo regnauit. I
tū se regnare minotuit p miraculo
eu exhibicōe: a p suā resurrectōe:
Nico In qua accepit p̄tate: su
p oēm creaturā ppter qz
dicit. Mat. vltimo. Data est mihi
omnis p̄tā: in celo a in terra.

Hugo Et nota qz non dicit
regnabit scdm expe
ctationem iudeorū in aurea iteru
salem: sed regnauit dicit. qz ipse
iam est a ante fuit rex reguz. a do
minus dominancium. sicut apoc.
xix. hicitur. Sequitur.

Nico Ldecorē idutus est. In
sumentum diuinitatis ē
humanitas christi scdm qz dicit
apostolus ad philiipp. iij. Ab simi
litudinem homin factus: a habitu
inuentus est ut homo. Et hoc idu
mentum ante passionē fuit passi
bile. mortale a deturpatum in pas
sione scdm qz dicitur psa. liij. Nō
est illi sp̄s neqz decor: sed in refur
rectōne fuit gloriosum a sic decora
tum. Imbutus est dñs fortitudinē. Judicavit p̄t
qz istud in sumentū factū ē immōle

et impassibile et perficit se. quod tan
quam fortis precandus ad bellum. in
inferno detentos potenter eduxit. et
ad celestia deduxit secundum quod dei super
psalmi. Ascendens Christus in altum
captiuam duxit captiuitatem. **E**cce
nihil firmavit orbem terrae.

Cat ecciam in fide. quoniam in euā
geliō dixit. Tu es petrus
et super hanc petram et super fidem Christi
qui est petra edificabo ecclesiam meā.
et porto inferi non preualebūt adū
sus eā. Vera salutis. mirabile p̄fē
comū. ut terra illa quod sit ecclesia to
to orbe diffusam. non comoneat vol
lantem quis ipsa frequenti occisi
one verecundus. Parata est sedes tua. quod
sedes ad dexteram patris. **L**e x tunc
vix a resurrectione. **V**er pata sit
predestinationem quam patitur
sedes. **N**ICOLAUS. **L**e x tunc. et ab eternitate
Christi. non quod a creatione ce
li empirei pata est sedes hominis
Christi ibidem super angelos. **L**a seculo tu
es. quod dicit ad hebreos. viii. **I**hesus
Christus. heri. et hodie. ipse et in secula
Deinde describitur Christi regnum impug
natio quod fuit primo impugnatum per
principes sacerdotum. volentes impu
gnare Christi resurrectionem et ascensi
onem. et regnum eius predicationem. ut
habet actuū. iiii. Postea per impa
tores Romanos et alios tyrannos qui
vbiq̄ terrarum voluerunt extirpare
populum Christianum. sic de Christi reg
no non est memoria in terra. Et hoc
est quod consequens dicitur. **A**leuia
uecum flumina domine. et potentes hu
mis mundi quod per flumina designant
ut magis patebit infra. **L**e leuauere

runt flumina vocē suā. quod fuit im
pletum quoniam imperatores Romani et ip
sorum voce publica precipiebant
Christianos ubi et exterminabat. eleua
uerunt flumina fluctus suos. et pse
cutores suos atroces contra Christia
nos. Per talēm pabolam loquitur
Ipsa. viii. Adducit dominus super eos aquas
fluminis fortis et multos reges as
sistitorum. Deinde describitur Christi
regni confirmatio que facta est per
hoc quod inter persecutiones acutissimas
tyrannorum maxime crevit
numerus Christianorum. ut patet
ex gestis apostolorum et martirium. **V**nde
dicitur. **I**rrabiles clacones ma
ris. et persecutones potestatis secula
ris contra fidem Catholicam mai
biter exarantur. **GREGORIUS.** ix. mo
serunt. **G**REGORIUS. ratium
quod cum gentilitas aspiceret more
suum destrui noue conversationis
predicacione. cum mundi huiusmihi
tes viderunt facta pauperrim Christi
anno contra elationem a dominico mi
sere. atque seculi sapientes attendebant
sibi impiorum verba aduersari. in
persecutionis pertinuis tempestate tu
muerunt: et ad persecutionis perellas
se extulerunt. **S**ed has elationes
domini mirabiliter miraculorum opatio
ne terperauit. **V**nus subdit. **M**irabilis
in altis dominus. quod virtute ex alto san
ctam ecciam crescere fecit in persecu
tionibus. **P**rae ministros suos videt
apostolos et alios discipulos plus
ostendit posse per miracula quod po
testates terrene tumuerunt per iras.

NICOLAUS. Propter quod
miracula

Vestimonia tua. I. v. verba euangelice predicationis. L. credibilia facta sunt minima. I. v. valde firmata fuit secundum quod dicitur. Marci ultimum. Illi autem predicti predicauerunt ubique: do mino cooptante a sermonem confirmante sequentibus signis.

Collect Postquam docuit ecclesia in persecutionibus augmentata; ostendit quo ornamento decoranda est.

HUGO *muz*

tu ambiue decet sanctitudo. Ut enim omnes fideles sint sancti. habentes castitatem in corpore: et caritatem in spiritu.

NICOLAUS In logitudine diei.

Cassius Audiat insipientes hunc psalmum Christi regnum: pronuntiantem per quem nobis diversa genitum munera collata sunt: per quem mors occubuit: vita surrexit. dyabolus videtur est: et homo noscitur esse liberatus. Exultant angeli gloriantes celi: et pneumaticas. abhuc hoc reddite ingratis cui singulariter subuenisse monstratur. Nos igitur beneficiis domini salvatoris nostri deuotae considerantes meditantes humilitate ipsius dementias deficiemur: quantum nos mundo corde ac corpore in sancta ecclesia sua custodie dignetur ne polluantur in nobis baptismi genera in quo renati sumus ad vitam

Per te Ihesu Christe salvator mundi qui es benidicus in secula seculorum. A.

Psalmus xxiij.

Eius ultio
Titulus psalmi dominicae quartae sabbati. **III.**

Supra egit propheta de regno Christi. Sed quod contra ipsum multi murmuraverunt dicentes. quod non bene regit mundum: eo quod permittit malos prosperari a flore in mundo bonos atque tribulari.

NICOLAUS tanquam non curet de illis qui sunt in seculo. In quorum persona dicitur. Job xxiiij. Circa cardines celi pambulat: neque non considerat ex quo errore se querit quod homines sine freno currunt ad vicia non expectantes aliquas penas vel premissas vel bonas vel malas a deo suis. Ideo in hoc proposito hunc errorum destruens.

AUGUSTINUS docet pacientiam habendam in laboribus nostra iniquum felicem. **HUGO** Cuius tituli se fuisse talis est. Propter iste est dicitur prophete habitus pro his quod significat per ea quod facta sunt. iij. sabbati et quarta die creationis mundi. quod die luminaria celi facta sunt videlicet sol luna et stelle. quod sine murmure pagunt cursu suum. non curantes que inferius paguntur: sic fideles sine murmure sunt in navigatione pueri non curantes de felicitate malorum.

AUGUSTINUS Unde apostolus docet nos dicere. Oia facite sine murmure et disceptatione ut sitis irreprobus et imaculati filii dei in

mebio nationis pue a puerse: in
quos lucetis sic luminaria in mun-
do verbū vīte cōtinentes. Intencō
aphet hortatur nos ad paciētiā
Cassii Videns at ipse apheta
pueroy iniquitates i
magnā p̄ filuisse licentia: distridū
dm̄ iudiciū eis q̄i terribilia fulmi-
na cōminatur dicens.

Deus vltionū a pumcionuz
Ld̄ns xp̄s q̄ iudicaturus ē
mundū a vltionib⁹ iustis affligere
veniet ob **HUGO** de vltio
stinatos. **HUGO** num Ibis
vltionū in plurāli. q̄r pumet ma-
los in corpe a aia libere egit.

RICO q̄ non est subdīctus ali-
cī legi. a ideo p̄t p̄cere
a pena sc̄m q̄ sibi placet cuius de-
linquenti: nec facit iusticia; ali-
cī **Vnde** apl's ad rō. ix. dicit. Cui
vult misereat: a quē vult indurat
a indurari p̄mittit. Cui⁹ iudicium
apheta dep̄cando subiungit **Erat**
tare. lñ dendo tuā potentiam. qui
iudicas tercā. lñferendo p̄tōrib⁹
penāl. rebdē retributionē supb⁹.

Cassii qui in sua maligmitate
factione ad dm̄ miam vident pue-
mre. **Istis** retributio habet: qn̄ au-
bient dm̄ dicent **Ite** maledicti i
ignē eternū: q̄ patut est dyabolo
et angelis eius. Adhuc subiungit
de p̄tōrib⁹ q̄ obstinata volūta
te durescit dicens **H**oq̄ quo pec-
atores dñe. a q̄dū cōcedet eis li-
centia malignādil. vsq̄ quo. **Repe-**
ticio ista dolorē diuiturne expecta-
onis oñdit q̄ semp innocentib⁹

grauē est criminis oruz expectata
iactātia p̄tōres gloriabūtus.

Ho Non em sufficit eis pecca-
se allicītes alios ad peccandum
Vñ subdīct **Offabunt** a extra
fabunē p iactantiā et loquentur
iniquitatē a inqua opa sua. Ve-
rum ne illud loq̄ solummō sermo-
nem eē putares. addidit loquen-
tur om̄s q̄ opant iusticia; cōti-
nuo declarat dices **P**opulū tuū
vī; fideles tuos **H**umiliauerunt
oppīmēdō et hereditate tua. vī;
predicū pp̄l; xp̄ianūl repauert.

Cassii quē ideo dixit veratum.
Cassii. q̄ inumeris da dibus
eos supbi p̄secutores atttere tēp-
tauerunt **U**nā a aduenā infe-
cerunt; et pupillos occiderunt.

Ho Manifesta sunt illa sin-
Ho gula: nec opus ē in his
immo **HUGO** post tāta ma-
rati. **HUGO** la nō timēt in-
cidere in p̄tō blasphemie. **Vñ** sub-
dit **E**t dixerunt cū hec oia ma-
la facerent. nō videbit dñs. **I**mala
q̄ fecim⁹. nec intelliget de iacob.

RICO a xp̄iano y q̄ dīcat. te
us nō curat de illis q̄ fi-
unt i hoc mūdo ut sup̄ dictum est
in titulo hu **H**o **I**llis hoc di-
uis p̄s. **H**o centib⁹ vide
te qd̄ tñdeat sp̄us sand⁹. **F**utelli-
gite insipientes in pp̄lo: a stulti ali-
quando **Cassii** Insipientes il-
sapite. **Cassii** los appellat q̄
in eccā cōstituti: scl̄i illi⁹ felicitate
modest. In pp̄lo at id subiungit.
q̄ p̄uas intelligētas suas iuncticul-

HUGO Qui vñcū q̄
peccans. nō arguit. in nō
maiebus ymos arguit. q̄
qui doct̄lo in faam.
et miscuit. **O**mnis fuit cogitans
q̄ p̄bat p locum a mino-
re. **Cassii** Et bene dicā cōfessio-

nes p̄nt qui ipsius cōfessio-

populorum publicarum etenuntur:
aut: a doce ridentur quod ipsi pessimi
mam intentio didicere. Stultos autem
illos bicit qui vere religionis expre-
ses esse nesciunt. apta contradictione
blasphemant. dicentes nec videre de-
um quod homines faciunt nec intellige-
re qui diligunt. dicit aliquis sapientia
ad uertitatem domini vel pietatem.
Quoniam talia putatis dominum negligere
que suis preceptis cognoscit inhi-
beret. Qui plantauit aurez non au-
dierunt quod finxit oculum non ostendat.

HIC dum quod hoies corruptibili-
les cognoscunt ista inferiora a deo
ignoret. quod quicquid perfectionis est in
istis inferioribus totum pre existit
eminenter in prima causa. propterea
quod probet de anima arguens con-
tra empedocleum ducit eum ad inco-
ueniens quod deus ignoraret aliqua
que inferiores cognoscunt. scilicet.
quia ille dicebat simile a simili co-
gnoscere. Ista autem inferiora dicebat
esse copia ex amicitia et lito: sed
in superioribus his non habet locum.
nec per consequens cognitio titis.

HUGO. Qui corripit gemitos.
In patitur per minoribus
peccatis non arguet. In iudicio per
maioribus primo arguet et puniet.
Qui docet hoiem sciare. Nunquam
erit inscius. Absit. Hoc enim non potest.
quod probat per locum a minori dicens.
Omnia scit cogitationes hoim.
ergo multo fortius opera eorum.
CASSIUS. Et bene dictum est. dominus no-
strus non potest qui prius cogitationem

bus occupans. Et de illis cogitati
omibus dicit dominus quoniam vane sunt.
proficiunt non habentes fructum.

IERO. vultis scire quoniam cogitaci-
ones hoim vane. Pater
et mater nutrunt filium. et permittunt
sibi de illo felicitate. Mittunt ipsum
ad studia et erubunt. Venit vero ad
adolescentiam disponunt ut etiam militet.
Cum oia cogitauerint per annos
xxx. una se briculaverit et tollit oes
eorum cogitationes. Una sola cogita-
tio felix est. scilicet cogitatio de domino.

Collect. Postquam dixit quod a
matribus mundi eabu-
cis cogitacionibus illuduntur: se que-
ter ostendit quod fidelis populus doctrinae
celestis veritate firmatur bicens.

HIC. Beatus homo quem tu
erudieris domine. In primis illi
strandit in te. Felix plane quoniam
mente. **I**ERO. Et meo vestrum.
Vnde subditur. Let de lege tua docue-
ris eum. Iuris de lege euangelica a
descriptu. **H**UGO. Ut mitti-
ris tuis. **D**OMINUS. ges ei. Iuris
per tempus la diebus matis.
hoc est ut leuius portet et sustineat
tribulationes que ei inferuntur.

CAS. Apsecutoribus. quibus sa-
uet humana felicitas. Qui
dies non durabunt nisi ad illud. do-
nec sodiat peccatori souea. Iuris di-
es ei sepulture venerit quoniam ad tempus
peccatores florentes non amplius
superbiunt: nec ulterius de prosperitate
gaudebunt: sed tunc recipient quod
hic corrigerem noluerunt cum eorum
corpus et anima perirent in gehenna. **J**ERONIMI

*Videtis igit̄ qm̄ sc̄ia a exercitacō
et opa in scripturis sc̄is mitigent
nobis dies malos. Ecce florēt pe-
catores donec fodiatur eis fouea.
Quid de me inq̄s erit q̄ labore in-
ter p̄tōres. Et nō debet tibi q̄s se q̄tur*

***HUGO** Quia nō repellit.
HUGO in futuro dñs plebē
suā xp̄ianā suis p̄ceptis obedien-
tem. Q̄uis eā in p̄nti corrigat a fla-
gellet. Et hereditatē suā v ipsam
plebē sanguine eius acq̄sita non
derelinquet. Q̄ promisit ei dicens
Mat. vltimo. Ecce vobiscū sum oī
bus dieb⁹ usq; ad cōsummacōez
seculi. hoc
HUGO Quoad
est. **HUGO** usq; iustici
a. Sintā conūtātē in iudiciuz. A
ponat in execucōe in extremo in-
dicio i quo oīa reducent in debitū
ordīnē iusticie cu; redēt vniuers
iuxta opa
OLO Et q̄ supple
fua.
HUGO sentiūt iuxta
illam. Tndet om̄is recti corde.*

***AUG⁹** Qui sunt recti corde. q̄
hoc vult q̄s de vuit.
Parcit de p̄tōrib⁹. Tu vis vt iaz
p̄bat p̄tōres. distorti cordis es et
prae volūtatis q̄n aliud vis. Ali
udvult de. paciēs ē p̄tōribus. tu
nō vis tolerāe p̄tōres. ouerte cor-
tuum a dirige ad dñm: q̄ a deus in
firmis cōpas.
HUGO Conse
sus est.
HUGO quene
ap̄hetavīdens malos opprīmē bo-
nos: in p̄sona ipsoꝝ bonorū exda-
mat ab dñm: et petit auxiliū dices
Quis confurget m̄ in auxilium
Labuerfus malignātes. vt vīncā
eos: aut si non possim eos vīncere*

*Quis stabit. Ip̄se uerant̄ me cum
adūsus opantes inq̄tatez. Ut n̄
vīneat ab inq̄tate eorum*

***AUG⁹** Persuadēt multi mul-
ta mala. Serpens dy-
bolus non desinit susurrare vt faci-
as inq̄tate: p̄strepūt a dicūt ma-
li hōies. Quare sic viuīs. tu sol⁹ es
xp̄ianus. q̄re non facis vt alij faci-
unt. Q̄uis & occurret p̄ncipi inq̄-
tatis dyabolo a angelis eius a ho-
minib⁹ seductus ab eo.*

***HUGO** Quasi dicat. Nullus
Disi q̄ dñs adiūvit me. v̄ n̄ in
affuisset dei auxiliū spāle paulo
min⁹. v̄ ferel habitasset m̄ in fer-
no aīa mea. v̄ n̄ illam fouēa vī-
orum protinus incidisse.*

***CAS** In qua certū est p̄tōres
CAS. posse demergi: q̄ se con-
sensisse vāmis p̄uasionib⁹ inq̄-
rum. nisi dñs fuisset liberator.*

***HUGO** Deinde oībit q̄ dñs
inuiat illos q̄ se debi-
les a iōigētē oītētē dices. **S** pro q̄l dīcēbā. confitendo mot⁹
est pes meus. Idē affectus cordis
mei ad p̄t̄m. Oīs anime ē amor
et affectus q̄ mouetur q̄n dēlīcto
veteri amīco ch̄risto nouis ama-
tur. **S** mundus. Et quia confessus
sum cōpeatum a infirmitate mea;
Lm̄ia tua domine abiuabat me.*

***CASSI** Tantū em̄ valet in p̄n-
tē. cip̄is acceleāta oīfessio
vt an indulgētā subueniat q̄ pe-
na p̄cellat. sicut petrus ambulās
sup aquas maris. Ideo cito meru-
it a Ch̄risto adiuuari quia infir-*

mitate suam obui. **Collect.**
Sentiens itaq; populus fidel'miam
di sibi in temptationu et aduersi-
tatu picius adesse. dulce b'me cōso-
laciois d'm exponit dices! **H**ec
multitudine dolor meorum. q's pa-
cior in corde meo. de temptationib;
et pressuris vite p'ntis. **L**solacōnes
tue. q's intelligo ex scripturis scis
letificauerunt animam meam. **L**

Hec. nā hoc ipsum apl's loq;
tur. qm scdm labores et
miserias q's isto seculo patimur
halem' mercede apud dñm in celis
Maginitudo tribulationu; magni-
tudo p'ntio p' e: q't patimur vulneā
ut meremur a coronas. q'nto ma-
gis egri p'maz. toties me solatus
es: vna fudi lacrimā: vna merui
solacōem: de ce fudi lacrimas. de
cem merui solacōes. q'ntu; q's fu-
it pondus p'me. tantus fuit cōso-
lationum nu. **Cassii** Ipse fuit
metus.

Cassii. consolati-
ones tue que letificauerūt aias. p'
uis corporavideantur afflita.

Hugo Sed mali q' me perse-
quunt hui' solacō-
mis nō sunt p'ncipes. q' **Q**uinqd.
p' nō lab'het tibi sedes inq'atis.

Hugo v'nemo inq' sedet te-
cū. Cui' rōem reddit di-
cens. q' singis. i' formas. facis v'
plasmas. laborē i' p'cepto. i' de do-
lore v'l de labore facis nobis p'ce-
p'nt ipse dolor p'ceptū nob sit.

Cassii P'ceptum enim ipsi
us continet. Beati qui lu-
sent: quoniam ipsi cōsolabunt.

*No reg' p'nt
ew V' h'oy*

Hugo Iniqui vero h'modi p'
cepto non obedīunt s'
p'ci' stradicūt. q' florere a gaude-
re revolūt. Ergo tecū nō se debunt. te-
cum non re. **Iero** Nemo dormi-
gnabunt. **E**ns coronat. nemo refecto ventre p'ot digne de-
ieūnijis disputare. Oia p'cepta do-
mini labore h'nt. sine labore nō pos-
sum possidere regna celoz. q' vult
se qui īgna celoz. dieb; ac noctib;
ore. vigilat. ieūnet. iaceat in cia-
tro. in cilio. in cīne. nō in plūttia.
nī in seicto. q' p'ma delicias nī amat

Hugo Cū igit' viuūs labora-
m' p'ancis annis. q' in de re quies erit tibi sempiterna.
Ecce q'ntum p'ciū. Dam' quo d'am'
mō vñā siliquā. & folliculū īm'ivel
leguminis ad accipiēdos thesau-
ros sempiternos. siliquam laboris
ad im'credibile requiem. **S**equit. **R**

Apta **Ieronimi** Vide versu-
bant. **I**eronimū u; dissona-
ciaz. Que em' est osequētia in hoc.
qui singis labore ī p'cepto. **C**ap-
tabat ī aiam iusti. q' quidē auris
carne a nō intelligit. Quid g' dicit.
qui singis labore ī p'cepto p'ce-
tere a m'nt laboramus ī p'cepto
d'm diebus ac noctib;. vigilam'
oramus ieūnamus. qm' multos
habem' aduersarios q' captabat.

Hugo v' frequentā ī ver-
bis cōtumeliosis p'
prauis exēplis cōptabat deceptio-
nē cape ī aiam iusti ut eū ad pec-
catum trahant. Et sanguinem ī
nocentem condemn'. **I**er. Solet mi-
sp'rabant. **I**ll. q' dicere

Ille qui occisus est non occidetur nisi fornicator esset: aut aliquis peccatum habuisset. **R**uina illum non occupasset nisi fuisset peccator: quod dum in hoc seculo sumus. omnia in eo patimur. **J**ustus a peccator equiter moritur. similis exitus amorum: sed diversa pena: alius ducitur ad iehennam. a aliis ad regna celorum. **S**ufficit tibi o iuste conscientia tua. gratia tua. et si contempnatur fueris ab hominibus. sit sanguis tuus innocens. damabit ad dominum.

Cat. uatori etiam potest referri: qui vere innocens atque immaculatus per nostram redemptorem sententiam misericordie acceptum. **V**t autem ostenderet persecutores hominem nihil valere osequeantur subdit dices. **E**t factus est michi in refugio; in tribulationibus. **L**et deus meus in adiutorium spei mee.

Aug⁹ Sed diu hic sumus. in spe sumus nondum in re. sed ne in spe deficiamus adest promissio nos erigens. a temporis ipsa malitia que patimur. sic scriptum est. **F**i delis deus quod non finit nos temptari super quod potestis ferre: sed faciet cuius temptatio etiam exitum possit sustinere. **S**ic mittit in fornacem tribulacionis. ut coquatur vas non ut frangatur. **E**t quid fieri de iniquis.

Hugo. **E**t reddet illis iniuritatem ipsorum. et pernam per iniuriam. et in malitia. id est pro malitia. **C**assii. hoc nomine malitia. omnem criminum capax esse

bicitur. **N**az sicut caritas multifari as virtutes continet: ita malitia criminata diversa complicitur. **D**ispertit illos dominus deus noster. et a suo regno efficit alienos cum eis dicet. **I**te maledicti in igne eternum: ubi in concupiscentibele penam sustinet dampnum. **R**espiciam hunc psalmum quod de ore splendeat. quemadmodum illi murmuracioni eorum sensum est. quod maxime labiat humana fragilitas. **N**ullus iudeat perituris. nullus felices estimet quod sub eternitate dampnandi sunt: amemus potius afflictiones que faciunt perpetuo felices. **C**erte deus de malitia iniquorum erudit nos. castigat a purgat. **T**olerandi a diligendi sunt iniquorum insecutiones nobis conferunt lucrum eternae vite. **S**i enim amarant me duci potionem non respulerimus ut mereamur tempore suscipere sospitatem. quod sane mentis non feret pacienter tempales corporis molestias per quas eterna gaudia acquiruntur. maxime cum in ipsis molestiis ac miseriis amplius auxilietur nobis duxera creatoris.

Cassii. Oremus ergo dominum nostrum. qui adiutor est in tribulationibus. ut quod in presenti vita malis multipliciter fatigamur; benignus nos consolari dignetur. quantum in hac vita salubriter purgari. et in futuro ab iniquorum penitentia misericorditer erexit. in regno celesti per ipsius gratiam. eternae beatitudinis efficiamur consortes. Per dominum nostrum ihesum christum qui est benedictus in secula saeculorum. Amen.

Lauda et exultatio

Psal. xciij.

Enite exul
Titulus. Laus can-
tici ipsi dñis.

Nico Apo⁹. ad Hebre. iiiij. et
hui⁹ psalmi. s. ab illo loco. Hoc die
si vocet; ic⁹ ergo ad finem: dicens q⁹
hoc fuit dictum a dñi. Vnde sequi-
tur q⁹ est auctor isti⁹ psalmi. Et dic⁹
aplis ibide q⁹ psalm⁹ iste nō loq-
tur de ingressu terre pmissionis q⁹
iam ante annos multos traherat
tpe. Iosue: vt hebrei dē. codē psal.
exponūt. si loquitur de ingressu terre
viventium apiente p⁹ xp̄m tpe gra-
tie: q⁹ p suā bñdicta; passionem
amouit impedimentū q⁹ fit p pec-
catum origīnale. Vnde sensus pre-
dicti tituli ta

Cassi Laus sign-
is est.

Glo. Emete lo vos omnes
q⁹ longe estis a deo
p prauitate; vite; de quib⁹ ppheta
ysa. ait. Populus hic labij⁹ me ho-
norat; co: at eo⁹ longe est a me.

Nico Venit nō corpis passi-
bus; s. affectu mentis p

fidem et deuotionem.

Aug⁹ Lexultem⁹ l. nō in secul-
lo cuius leticia mala ē:
sed in dñ. **Cassi** De quo vñ p
mino l.

Nico Jubilus em̄z dñ cordis
gaudiu ita int̄fuz q⁹ n̄
p̄ interiōr cōtineri q̄n appareat i si-
gno exteriori. dñ salutari nostro.

Cass v ab laude Iesu xp̄i veri
cōdi q⁹ p nob̄ moriendo salu-
tem cōcessit: patiendo exemplu tri-
buit: resurgendo salutaria munera
dona. **Nico** de quo Mat⁹ an-
uit. **Jer⁹** gelus dixit. Voca
bis nōmen eius Iesum. Ipse enim
saluū faciet populu hū a peccatis
eon. **Ip** occupem⁹ a pueniamus.
facie eius in confessione.

Jer⁹ hoc est. pri⁹ q⁹ nob̄ ausa
Jer⁹ facie in iudicio irascatur
confiteamur peccata.

Aug⁹ Damnem⁹ q⁹ fecimus:
Aug⁹ vt ille q⁹ coronet n̄ q⁹
damnet iuemat. Et hoc ad laude cā-
tici p̄tinet. q⁹ cū p̄ctā nostra cognoscim⁹: dei gloriā cōmendam⁹. Let
in psalmis. v in laudib⁹ deuotis
iubilem⁹ ei deo grās agentes.

Nico Et subiungit causas illi⁹
confessiois a laudis: di-
cens. **Q**uoniam de⁹ magn⁹ dñs
cui⁹ magnitudinis nō est finis. Let
rex magnus sup omnes deos. I. q⁹
tam sup sanctos angelos a p̄phetas
dei amicos: q⁹ in scriptura dicuntur
dñ participatōe: q⁹ sup deos ḡtū.

Cassio Christus est deus manus omnis potest: qui reuera rex dicitur; quoniam et creat oia: et regit universa. Post magnitudinem dicitur predicata remitt ad eum mirabile infinitatem dementiam cum subiungit.

Iero **Q**uoniam non repellere debet dominus plebe suam. quia a christo crucore redemit. quod in manu vestrae per peccatum ei fuit omnes fines terre.

Cas Istud ad genites universas optinet quod christo domino fidelium devotione subiecte sunt. Laus altitudines monitionis. **Iero** apostolicus Lipsius fuit. quod ipse inspirat eas. Etiam laudandus est dominus: eo quod possidet universa. Unde subditur.

Nico **Q**uoniam ipsius est magister. re et ipse fecit illud. cōgregas aquas in uno loco a secca. a parte terre arida manu eius forma ueruntur. Per hoc enim quod congregauit aquas in uno loco qui dicitur oceanus: apparuit pars terre aquae discoopta ut habeat sensum et hoc ad hanc. Allegorice **Aug** Mare mundus autem est: cuius fluens sciure non potest: nisi usque ad litus ubi ipse de termino posuit. a temptatione seculi mensurah; quod dominus noster non permittit nos temptari ultra id quod possumus ferre. Esto a tu arida terra sitiens gratias dei. Non enim permittit flumen maris opire quos seruat.

Cassiodo Demide hortatur populum dei ab pietate sospitatem dicens. **Emitte adorem** cuius fidei deuotio ne et corporis flexione et peccatum.

Nico humiliter avarando. ploremus. peccata nostra offendit. Lante deum qui fecit nos. ad imaginem et similitudinem suam. quod ipse est dominus noster. dans se nobis per suam incarnationem.

Hugo La nos plus pacue eius. quod ipse nos suo quotidie corpe pascit a sanguine. La oues manus eius.

Cas Quae signa cordis simpli citate quam hic est stat populus quod pastori suo christo mansueta pietate sentit. Deinde alloquitur dominus salvator iudeos ne parentum suorum obstinationib; imitatis a regno domini reddantur alieni. Unde dicit.

Nico **R**obie. et in tempore generali quod weat dies Iuxta illud ab ro. xiiij. Non cessit: dies atque propinquuit. Vbi per noctem intelligitur retusus testamentum per die nouum. Si vocem eius audieritis. si per quia audistis. Nolite obdurare corda vestra. legem euangelicam repellendo. Obduratio enim cordis humani malo non puenit propter pre dei: sed ex parte arbitrii hominis a deo se auertitis. Et id deus esse quoniam retrahit gratiam suam cor mollificante: a sic in infidelitate et in malo obdurate. Consequebatur ad christum adducere exemplum de illo quod terribiliter verbis exploratorum reuelles fuerunt domino a Moysi. et voluerint reuerti in egyptum: ut habeat nisi xiiij. Et hoc est quod dicitur. **Sicut in irratione** et nolite obdurare corda vestra sic fecerunt parientes vni in deserto in irratione. **Si in die temptationis in deserto** facte. Vocavit

autem istius peccati; irritatio & p
uocatio ab ira domini. quod viderant tot
mirabilia eius in egypto: et in transi-
tu maris rubri & nullo modo debe-
bant dubitare de impletione promissi-
onis domini. sed & absq; difficultate
introduceret eos in terras promissio-
nis. Lybi. Si in deserto temptauerunt
me pie vii. multociens: sic dicit
Nume. viii. Jam temptauerunt me p
dece vices. L pbauerunt a videtur
opa mea & mirabilia q feci coram
eis. et qm non crediderunt. id qua
draginta annis fuit pplus israel impe-
ditus ab ingressu tre promissionis in qui-
bus oes mortui fuerat in deserto q vide-
rant mirabilia dei: & increduli fue-
runt: ut habeat Nume. viii. Et hoc
est qd subdit. Q uadraginta ani
in offendit fui gratioli illi. I retar-
dans eos ab impletione promissi. Let
dixi. Semp hi errant corde.

HUGO v ex certa malitia et
voluntate cordis incre-
dui perdurat. Semp errasse iudica
bis: q in fine errans iuemetur.

NICO Et isti non cognoue
runt vias meas. v pre-
cepta mea in quibus debet ambu-
lare: qd non fecerunt malitia eorum
ipsos execante. Quibus iurauit. v
irreueabilitate diffiniuit. Ita mea
in affluvel in rigore vindicata
mee. Si trahut. v non itroibut in
requie mee. v in terras promissionis
in q debet de filiis israel quiete est q
illa fuit figura quietis beatorum in pa-
tria: sic apo. dicit v ad Corin. x.
Omnis in figura ostegebat illis. Id
p huc induxit dauid inducere popu-

lum maxime hebraicu: ne per rebelli-
onez ad xpm prohibeant ab ingressu

terre viuentium: ubi est reges beatorum
Cass. trabat. qm eterna mors
illos suscipiet: qd non meruerunt ad
satissactois ei munera puenire.

Collect Notandum qd iste ps.
expositus est summa tuis
torez quā tenet eccē gallicana. qd tu
cantaf in principio matutinali ec-
clesia nostra secundum translationem
quā tenet ecclesia romana.

HUGO Et qd ipse est iūitato
rius indeorum: ut pdi-
ctu est. id non cantaf in ephisia do-
mini in principio matutinali officij
eo qd ipsa die tres magi primiue
gentium venerunt adorare dominum. si can-
tatur sexto loco: videlicet in fine seculi
di nocturni: ad signibus qd inde in
fine sexte etatis satiabantur con-
uersi ad chri

Cass. di sacra
ga mete durati: ut si beneficia dei no
recolitis: saltez debita supplicia for
midetis. Quid est aliud in requiez
non itroire: nisi perpetua tormenta fu
scipe. Merito ad requie itrare no
punit qd Iesu: xpm ianuā tranquilli
tatis offendunt. Non ergo vos im
plicet qlum error alien pim vi
ru: si desideria meliori orbitone mu
tate. Si aq; i siccitate petitis: ad fo
tem domini ouemite. si manna desidera
tis: to ipd domini salvatoris accipite.
Illa dedecit pribus vestris penaz:
ista nobis tribuut regnus semper
ter. Iero Timeam qd nos xpia
na. R n.

Congr. 9. Aug. 9.
in se p. d. d.
officio

licitatione intro eundem in requie eius existimetur aliquis ex nobis deesse. Etenim; nobis nunciatus est quemadmodum illis: ne simus mereculi pmissionis eius. Nemo dicat in corde. **Aug⁹** Verus est quod permittit suu. **Aug⁹** Tit. falsu est quod in natura. Sicut enim veru est quod permittit; sic veru est quod minatur. Tamen certus debes esse de requie: de felicitate: de eternitate: de immortalitate si feceris precepta illius: quod certus debes esse de interitu: ardore ignis eterni: de damnatione si observis precepta eius.

Collect. Igitur tantoz communitationes tormentorum; formidantes. exhibeamus nos sicut dei ministros in opibus virtutum sanctorum et immaculatōrum: ut mereamur iterum per fidem caritatem formatā in illam beatorum requiem quam spem accipere per dominum nostrum: cui cum pietate et spiritu tuo est honor et gloria in seculo. Amen.

Psal. xcv.

O Antate domino. *Titulus. Psalmus dauid qui domini edificabatur post captiuitatem.*

Nico. Iudei istū locū sic intelli- gunt ut psalmus iste sit quēdā diuinaz grāz adio et reedificatōe templi hierusalem a Salomo ne rege primo fūdatū: quod stetit quadringētis decem annis.

Cass. Et deinde a caldeis usq; ad superficie terre destruci. ac post captiuitate babilonicae; a zo-

ro babel filio salathiel reparati: ut habetur Esdras primo.

Nico. Et hoc videlicet quod iste psalmus. fit diuina laudatio et reedificatio illius templi materialis.

Iero. impugnat per hoc quod dicit in principio huius psalmi. Cantata domino canticū nouū: quod non legitur tunc factū: sed magis cantauerūt canticū antiquū. ut habeat et Esdras in.

Iero. Videlis ergo quoniam secundum hanc ratione non potest. et mystice iterum tandem est.

Nico. ecclēsia a primo predicatori euangelicecepit per christum edificari ex eius fideliis: qui sunt lapides viii in edificio celestis hierusalem collocauti.

Cass. Nec edificari definit donec usq; ad finem seculi predestinatoz numerus impleatur. Supiore enim psalmus. primo communū prophetariorum ut deposita divicia cordis ad credulitatem domini christi veniret et quod in illis pmāfura erat obstinata malitia: tamenēter nūc amonet gestes ut canticū nouū debeat ei dicere quersi post captiuitate peccati per pmāfura ad ipsum. Unde dicit.

O Antate domino. Iesu christo. canticū. **Hugo**. quod christus nouum. fecit super terrā: natus de Maria virginine. Unde dicit. Nouus rex: noua lex: nouum gaudium. **Cass**. Cantat dominum nouum: qui vetere hōie deposito per gram baptismatis aut per pmāfura: feliciter innouat. Licet rueris: nisi egeris penitentiam: noua domus.

christi diceris. Nota dom⁹ nouu⁹
canticiū meretur in nouitate vite.

Allig⁹ Audi canticiū nouu⁹ do
bis: ut diligatis inuicē. Vetus can-
ticū cantat cupiditas carnis. nouu⁹
cantat caritas dei. Sequit⁹. Canta
te domino omnis terra.

Nico. vōmnes habitantes in
terra quib⁹ aduēt⁹ xp̄i
fuit causa leticie. **A**ntate dño.
hoc iam tercio repetitur.

Cas. quia laus xp̄i totius ho-
mī. non est trinitatis. La bene-
dici. **N**ico grās agēdo de tanto
n. **N**ico bñficio. In omni eis.
qđ est saluato. Annūciate de die i-
diem. & ostiuate huiusmodi gra-
tiationem laudādo. Salutare
vbi xp̄m dñm in veteri testamē-
to pmissu⁹ in novo datū. Consegn̄
ter vbi sit annūciandū ostēdit: di-
cens. **A**nnūciate inter gētes glo-
riam eius. & gloriaz sue resurrec̄ti-
onis ascensionis: ac alia ab fidē pti-
nentia. Et ne aliquos putares ex-
cipi: addit. **I**n omnib⁹ populis mi-
rabilia ei⁹. & miraculosa xp̄i facta
qđ annūciauerūt apli & alijs discipu-
li xp̄i: non solū verbo: sed etiam facto
facientes miracula in noīe & virtu-
te dei. Nec mirū. **V**omiā magn⁹
dñs. Iquasi dicat. Non est mirū qđ
mirabilia siant in virtute ei⁹. Let
laudabilitis nimis. Qđ trāscendit li-
mites cuiuscunq; erat virtutis.
pter qđ dicit̄ **Eccū. xlīij.** Magis-
tate eū qntuz potestis. maior enim
est omni laude. Let terribilis super
omnes deos. qđ terribilis est demo-

tibus qui p̄ bīs colebant̄ in ydole
a gentibus. Ideo subdit̄. **V**omi-
am omnes dñ gentiū demona: do
min⁹ autē celos fecit. & non dñ ge-
tum. Deinde inducit fideles ad ob-
sequiū christi: ad qđ requirit̄ in te-
rior & exterior mūndicia. qđ ipse est
sāctus sanctoz: sicut dñ daniel. ix.
Vnde dicit̄. **O**nfessio. qua tol-
luntur imundicie: a cōseruant̄ mū-
ndie int̄iores. La pulchritudo. &
mundicie exteriores apposite in cō-
spectu eius. & in cultu iphius. Hoc
ad trāz dñ: ad excludendū imundi-
cias qđ siebant in cultu gentiliū: sic
in sacris priapi vbi viri et mulie-
res incedebāt nudī. & siebant ibi
alie vilitates qđ nō facerent modo
mere trices. Simile in cultu veteris
legis vbi erant imūndicie corpora-
les in effusione sāguinis animali-
um imaculatoz: qđ nō sunt in cultu
noue legis: vbi offeret corpus & sā-
guis xp̄i sub specie panis et vini.
La sanctimonia. & applicatio ad di-
uinal & magnificētia in sāctificatio-
ne eius. & in cultu noue legis qui
sāctificatio dñ: eo qđ sāctificat culto-
res qđ non faciebat cult⁹ veteris
legis. Propter qđ dicit̄ **Apo⁹. ad**
Heb. x. Impossibile ē sanguine tau-
roꝝ & hircōꝝ auferri peccata. Et po-
stea subdit̄. Sāctificati sum⁹ p̄ ob-
lationē corpis Jesu xp̄i. In hac igi-
tur sāctificatōe et magnificētia qđ
in eukaristia totus xp̄us contineat̄
quo non potest aliquid maius co-
gitari ratione sue diuinitatis. Ideo
subditur. **H**efferte domino. oros
lpatrie gentiū. & familie gentiū;

R. in.

*Dicitur honor
gloria*
*Praecepit
ad gloriam
et laudem ad mortem
et laudem ad mortem
et laudem ad mortem*

ab fidem christi conuersari. Lafferte domino gloria et honore. Secundum commentatorem primo ethicorum: honor est reuerentia exhibita alicui in testimoniis sue bonitatis: etiam siue fiat in secreto: siue coram paucis. Sed tunc est gloria quoniam exhibetur ei publice et coram multis. Per hoc ergo inducitur ad exhibendum christum domino Iesu reuerentia in publico et in secreto.

Cassio. Gloria est domini cuius se uersatorem tractauerit. Glorificatur enim dominus in talibus quoniam fidelium conuersatione fuerit laudatus. Honor est autem dominus quoniam in domis suis ei gratias referimur. Et si quid boni suscepimus: ab ipso perfitemur esse collatum. Sequitur. Lafferte domino gloriam nominis eius. Sicut super dixit trinitate petitio: Cantate domino: ita hic tercio ponit. Afferte. ut sacramenta sanctae trinitatis in dogmate christiano iesu semper agnosceres. Affertur itaque gloria nominis eius qui deuotiois studio comutantur in melius: et confibstantialez sibi trinitatem atque omnipotentem per omnia consistentem in personis: non nature diversitate discretam. Sequitur.

Nico. tollite hostias. Id est laudibus dominis extollete corpus et sanguinem Christi sub speciebus panis et vini: quod dicuntur hostie in pluribus. quod licet sint unius sacramentum propter distinctionem sicut sunt due generationes distincte quarum una alteram non expectat. et in loca cultu Christi dedita. Et quoniam in omnibus est unica ecclesia. Ideo subdividitur. Laudate dominum in atrio sa-

cto eius. Jam fide eccliesie catholicae.
Cassio. Tunc reuera dominus adoratur a quolibet fidelis penitente: quoniam in coride deo trito cui hostiis lacrimaz misericordia domini postulatur: per quas supplicatio confessio mereatur ad aures creatoris peruenientis. **Nico.** Domine uera terra. et omnes habitatores terre conuenientur coram christo motu timoris et reuerentie. Quoniam causa subditum dicitur. Dicite in getibus quod dominus. Jesus Christus regnauit. et regnum et dominationem super omnem terram vel creaturam accepit in sua resurrectione et ascensione: secundum quod dicitur in Mathew. v. Data est mihi omnis potestas in celo et in terra. Et in Marc. v. dominus qui dicitur Jesus postquam locutus est eis: asumptus est in celum et sedet ad dexteram dei. Et quod christus meruit exaltationem regni sui per passionem suam in cruce: secundum quod dicitur in Philippi. ii. Propter quod exaltauit illum rex. Ideo aliquis translator hic addit. La lignum crucis. Et secundum hoc dominus in anno ecclastico. Impleta sunt quae cecinimus fideli carmine dicendo natum. regnauit a ligno deus. **Timotheus.** correxit orbem terrae. ab errore idolatrie: que a tempore predicationis Christi cepit cessare secundum quod predictum fuit in Zephani. xiii. In illa die per dominum nomina per dolorem de terra. quod non conuenientur a veritate fidei christiane que stabit usque ad finem mundi quoniam cum tribulatiobus impellatur. iudicabit. **Cal.** et fide populus in equitate.

mores *plures* *tempus* *plures* *ad* *multos* *7*

Iudicandi sunt sub tranquillitate mi serico: id die diuine: quādō eis p̄mia p̄missa restituet. **Vnde.** **T**erētē celi: et apostoli et apostolici viri. **L**a exultet terra. **V**idel; popul⁹ ter renus: qui se a peccatis p̄pri⁹ itel ligit absolutū. **C**ōmoueatur mare a plenitudo eius. **M**are hic p̄ populis ponit qui in hoc mūdo diuer sis tempestatibus agitant. **I**sti mo ventur ad gaudium qn̄ cōuersiōis dona suscepēt. **P**er hoc q̄ dīc: plenitudo ei⁹; intelligit vniuersitas genitum quam in melius optat omu tari. **G**audebunt campi.

Caf. **C**ampos dicit viros sanatos nō supbia tumidos non asperos iracūdia: sed mansue tos a lemitate planos. **L**a omnia q̄ in eis sunt. **i**d est inter eos.

Ieo. **V**tpote sūt virginēs que diuersis virtutū suauitatis pollut. **V**ne exultabūt omnia ligna siluaruz. **I**nfructuose si post cōuersionem non erunt si cut ligna siluaruz. **C**af. **A**multe gerum.

Caf. **t**es ex omnibus que ante cōuersione erant si cut ligna siluaruz infructuose: sed post cōuersionem sunt ad culturā fruictifera perducēt.

Hugo. **L**a facie domini. **v**enit ad iudiciuz. **I**p̄e enim faciez habet: quia homo est. **V**nde primo dicit quia venit. **v**idelicet primo in carne: et faciez ostē det in iudicio. **L**quomā venit. **v**et ci to veniet iudicare terraz. **s**. viuos et mortuos. **v**t bonis p̄mia: malo re supplicia eterna restituat. **C**um

autē venierit nō impedit eēecutio iudicij eius. **Q**via iudicabit or bēm terre: et totū mundū. **I**n equi tate: sine personaū acceptiōe. **L**et populos tam bonos q̄ malos. **I**n veritate sua. **v**t peccatores subdat penit: iustos p̄mis remunēt eter mis: sicut ipse prius promisit.

Collect. **D**ensemus carissimi tanti iudicis aduentum: a q̄ntus in illo die terror erit cum vnuq̄s q̄ cogetur de p̄pri⁹ actibus reddere retionem: accepturus in merito put vixit in seculo: siue bo nam siue malum. **H**eu q̄ntus in illo die terror: erit cum quis reatu suo exigente iratū videbit iudicis asperatum: nec re medium esse a tormentis. **Q**uātus pudor erubescere in cōspectu omnū angeloz et hominū: vbi cuncta cōscientie nostre nunc abscondita tunc vniuersis erūt manifesta. **H**eu dies ire: tribulatiōis et angustie: dies calamitatis et miserie: dies vtiq̄ amaritū dñis: cui⁹ horrorem nullus pfecto valet ad plenum explicare. **I**llum tota intētōne cogitemus: vitā corigam⁹: despiciamus mundum et concupi scētiam eius: toleremus paciēter aduersa: faciem dñm in confessiōne preueniamus. **E**xhibeam⁹ nos in vigilijs: et lunijs: elemosinis: ac operibus bonis plus solito deuotiores. **S**tudeamus sumo pte placare nostrū iudicem dum adhuc nobis sup̄ est tempus penitentie: quatinus cum ipse nos dignabit ab hac vita vocare ipsum placatum ac benignum saluatorem in suo di

R. i. pp.

stricto examine inueniamus in de-
xtera eius cum electis colloquandi
ipso prestante cui est honor et glo-
ria in secula securorum. Amen.

Psalm⁹.xcví.

Dominus re-
gnauit exul-
tate terra: letentur insu-
le multe. Titulus. Psalm⁹ dñi
quando terra restituta est ei.

Nicolaus. Dicunt docto-
res aliqui quod
psalm⁹ iste est gratiaꝝ actio ipsi⁹
david: quoniam debellatis philisteis qui
regnus eius inuaserat: et alijs gen-
tibus in circuitu qui regnus suum
molestabat: terra sua fuit ei resti-
tuta in pace et quiete sed huius dicto
non videtur contumelie dare ita psalmi
cum dñi. Nubes et caligo in circuitu
ei⁹: et postea subdit⁹ Igitur annū ipm
predicit. quod in bellis ipsius dñi contra
aduersarios non legitur appa-
ruiisse talia signa. Sed sciendum
quod duplex est aduent⁹ dñi. scilicet in mu-
ndi qui p̄terit. et ad iudiciū qui ren-
turus est. Psalm⁹ autem iste loquitur
ad latram de aduentu dñi ad iudiciū.
Vnde Apo⁹. ad Heb. et allegat scri-
ptura; hui⁹ psal. dicta ad latram de
xpo: dicens. Et cujus introducit p̄mo
genitū suū in orbem terrae et p̄dicit
ad introducendū ad iudicium. Tunc
enīz apparebit in p̄tate constitutus

tanq; p̄flogem⁹. In p̄mo autem ap-
paruit humilis et abiect⁹. Abdidit
quod Apo⁹. ibidem. Et adorent eum omnes
angeli eius. In quo non est diversitas
sensus. Nam apli allegantes
scripturam veteris testamenti non
semper accepereunt ea; de verbo ad ver-
bum: sed sufficit aliquis accipere sensus.
Dicendum est ergo quod sicut p̄cedens
psal. facit mentionem de p̄mo aduen-
tu xpi in mundo. Sic iste ps. loquitur
de secundo aduentu eius ab iudicii usq;

Hugo. Unde sensus tituli ta-
lis est. Psalm⁹ iste at
tribuit dñi et ipsi xpo: ut sepe di-
ctum est. Et agit de hoc quod factum est
cum terra eius restaurata est in cuius cor-
pus eius resurrexit.

Cassio. quod quod mortuus est con-
sumi lege: restaura-
tum est in glorio munere singulari.

Nico. Vnde propheteta p̄mo descri-
bit xpi generale domum
quod accepit in sua resurrectio et ascen-
sione super omnia creata. propter quod dicit
Mat. xlvi. Data est mihi omnis potestas
in celo et in terra. Et hoc est quod dicit.

Dominus regnauit. et dñs no-
ster Iesus xpus qui solus cognoscitur
scitur impare. Exultet terra et ha-
bitatores terre. quod post resurrectionem
et ascensionem suā prebuit alijs
ingressum ad gloriam. letentur insule
multe. quod fides catholica predicata
est per apostolos et alios xpi discipulos
habitantibus in insulis maris occi-
ni: ut patet de anglia et hibernia et
pluribus alijs: ut in insulis maris
mediterranei: videlicet sicilia: cipro:
ac alijs multis. Et quod ab geniale dñi

magis aperte
sollem

um sequat iudicium extremum a quo
non pot appellari. Ide post dominum
christi consuebit describitur eius iudi-
cium generale: ad quod veniet in
magna potestate. Vnde sequitur.
Verbum a caligo. In obscuritas
aeris in circuitu eius. Christus ascen-
dens in celum habuit nubes in obse-
quio: secundum prophetam dicitur Act. v. Videbatur
Ihesus eleuatus est: et nubes suscepit
eum ab oculis eorum. Et subditur.
Hic Iesus qui assumptus est a vo-
bis in celum: sic veniet. sed iudicium.
Ethoc innuit pro obsequio nubivte-
tus: secundum prophetam dicitur Luc. xxiiij. Tunc vi-
debunt filium hominis venientem in nube
cum potestate magna et maiestate
sua. Ide subditur. Iusticia et iudicium
correccio sedis eius. et correccio orbis
pedens a potestate eius iudicaria
que per se de designatur: eo quod sen-
tentia iudicis sedendo batur: erit iu-
sticia et iudicium; recta et irreuoca-
bi. **P**ro. Nunc videtur iustitia
sua. et praeuum dei esse iu-
dicium: eo quod iniqui homines ditan-
tur a pauperes sancti tribulantur.
Quando aut ipse dominus venierit ad iu-
dicandum ut reddat unicuique secundum opa sua: eo tempore quasi corriget
sedes eius. **F**iguram an ipsius procedet.

Nicolaus. qui procedet iudicium. et in-
flamabit in circuitu inimicos eius. et
quia data sententia iudicis repro-
bi in illo igne iuuentur: et sicut in
ferno reuidentur. **A**lluxerunt ful-
gura eius orbi terre. quod ante iudicium
fuerunt multe fulgurationes et impul-
siones ignes terribiles et tempestu-

ose. sicut in alio ps. dicit. **I**ti circu-
itu eius tempestas valida vidit et
comota est terra. et habitantes in
terra: qui tunc videntes talia commo-
uebunt comotione timoris. **M**on-
tes sicut cera flixerunt a facie do-
minis. **L**a facie domini omnis ter-
ra. Loquitur enim de futuro ad
modum preteriti propter certitudi-
nem propheticam. quia tunc erunt ter-
remotus magni per loca: ut dicitur
Math. xxiiij. Ex quibus ruerint mo-
tes. **H**annuciaverunt id est an-
nunciabunt in celo iusticiam eius. et
quia per signa in celo apparentia
manifestabitur iudicis aduentus
propinquus. **L**et viderunt omnes
populi gloriam eius. et quia omnes
tam electi quam reprobri videbunt christum
hominem venientem in potestate
et gloria: que visio erit terris
reprobis et delectabilis electis.
Ide subditur. **O**nfundatur. id est confundentur. **L**omnes qui
advent sculptilia: et qui gloriantur
in simulachris suis. id est omnes
idolatri: qui tunc maxime con-
fundentur: quoniam creaturis at-
tribuunt cultum soli deo debitum. non
solum ab hominibus: sed etiam ab
angelis. Ide subditur. **A**dora-
te eum omnes angeli eius. Annun-
ciatores regni illius. **I**t sicut hoc
iudicium: erit terrible reprobis ut
dictum est: ita erit gaudiosum et
delectabile electis. Vnde dicit. **L**
audiuit per verbum christi et
a apostolorum: qui prenuntiauerunt
iudicium futurum. **L**et letata est sy-
non. Ecclesia quia hec est materia

exultationis: sicut p dicitur in fine
dicti euangeli. Ecce sunt signa, ubi di-
citur. His autem fieri incipientibus
respicite et leuate et exhilarate: ca-
pita et corda vestra: appropinquat
enim redemptio vestra. Et exulta-
uerunt filii iudei et fideles ame-
lioriter iudicia tua domine. Dicit enim
iudicia in plurali: quia non solum
iudicium datum per gloriam electorum
dicendo: venite benedicti patris mei:
erit eis causa leticie; sed etiam iudi-
cium datum per damnationem repro-
borum: sicut p dicitur in psal. xvij.
Letabitur iustus cum viderit vi-
dam: quia tunc omnia perfecte cri-
sto subiicientur deo subditus. Quoniam
tu dominus altissimus super
omnem terram et super omnes ho-
mines qui in terra nascuntur. Im-
mis exaltatus super omnes deos:
et angelos sanctos qui dicuntur deo
participatione. De quibus dicit
Daniel. ii. Exceptis deo: quorum
cum hominibus non est conuer-
satio. Ultimo autem in conclusione
psalmista hortatur omnes ad iusti-
tiam: et retrahit ab iniustitia: di-
cens. Qui diligitis dominum: q
solus est bonus. Laudate malum: cul-
pe quod opponitur honestati divinae
Causa: subdit. Causa dicit dominus
animas sanctorum suorum: a pecca-
tis mortalibus qui in temptationi-
bus recurrent ad eius auxilium:
sicut p dicitur ad Corinths. v. Fide-
lis deus qui non patientur nos tem-
ptari supra id quod potestis facere: s
faciet cum temptatione auxilium
ut possitis sustinere. De manu pec-

catoris liberabit eos dominus. Et
potestate diaboli qui est obstina-
tus in peccato: a semper homines
trahere mititur ad peccatum. Et quod li-
beratio fit per gratiam divinam Ioh
subditur. **V**ox iusta est iusto.
et divina gratia. Et rectis corde. quod
ad superna habent cor: erectum le-
ticia. quia lux gratiae est quedam
arra glorie. propter quod repetitur
idem cum dicitur. **E**t amissio in
fili in domino que est leticia deuo-
tionis. et coitemini memorie san-
ctificationis eius. gratias agentes
de dono gratiae nos sanctificantis.
Vnde ad Roma iiiij. Omnes enim
peccare sunt et egent gratia dei in-
stificati gratis per gratiam ipsius per
receptionem que est in christo Iesu do-
mino nostro. **C**ollect. Licet hic
stro psalmus communiter a doctoribus de primo
domini aduentu allegorice expomitur
quod expositio satis praecepit in globo. tunc quod te
pro eiusdem psalmi sonat maxime sicut
christi aduentus. Idcirco expone glose
de primo christi aduentu per terminata: haec
descendo ei aduentu karissimi: posui expo-
sitorem. O quod metuenda est illa iudicij
dies: in quod disceptat de celerrimam
uersorum discussione actus usque ad ybrum
etiam oculos. Intonat enim nobis sacra
scriptura ut sub oculis celerritat puma-
m in nobis permane de remiges ad iudicii
ea iuemat pumebam. de enim
punit autem hoc quod nihil remanebit
impunitum. nihil quippe est quod ita
vitam nostram valeat euertere quod pec-
catorum correctorum dissimile. **A**lligis ser-
mulare spiritus differere. **A**lligis moe-

Psalms. psalmi.

de afflictione filiorum israel. Consideret igitur unusquisque conscientiam suam. a si se videt in cogitatione; in sermone; in opere semper quod bonum est diligere et opere exercere ministerum dei se esse cognoscere et gaudeat. Qui vero scipsum interrogans se viderit; quod mala sunt non solum cogitare; sed etiam dicere et facere; ab iudicium dyaboli se esse ita ligatus simul et doleat. Et dum adhuc anima peccatrix et tenebrosa in corpore suo tenetur inclusa; cuius dei adiutorio a potestate dyaboli se conetur auferre; ne forte illum malis opibus insidente repentina mortis capuerit; cum dyabolo cuius voluntate exercuit eterno igne mereatur trahi cruciatus. Et ideo dum tempus est in nostra potestate unusquisque priusquam de hac luce discedat; cuius dei adiutorio a servitute dyaboli se subtrahat; quasi demonis fuisse se doleat.

Collect. Atque dei misericordia. tuis obediens; sic vitam suam corrigit et erende quatinus in illa die tremendi iudicij ultione eternae mortis euadat atque per sanctos angelos ad gaudia celi puenire mereatur postate gratia et misericordia domini nostri Iesu Christi; cui est honor et gloria in seculorum. Amen.

Psalmus. xcviij.

O Ante tempore. cantici noui: quia in me. Titulus. Ps. dicitur. **Cassius.** fecit ad dominum salvatorem. de cuius primo adventu videlicet incarnationis gloria: a secundo adventu ab iudicium psaliste dicitur est. In primo eius adventu comonemur ut misericordiam dominum querere debeamus in altero ut venturum iudicem formidemus. Est enim iste psalmus tertius eius qui de utroque adventu agitur. Per totum psalmum prophetata loquitur. In prima enim parte fideles commonet Christianos: ut nouae generationis sacramenta sumentes nouum canticum de domini incarnatione coelebrent: dicens.

Nico. O Ante dominum. Jesu Christo. can-
ticum nouum. In tanquam audi tori noui
testamenti: in cuius ortu angelii can-
taverunt nouum canticum: dicentes
Luc. nro. Gloria in altissimis deo. et
in terra paci hominibus bonevoli-
tatis. Causam huius laudationis
subdit: dices. Quae mirabilia fecit.

Cassius. quoniam cecis lumen: clau-
dis gressum: mortuis
vitam donavit: a huiusmodi fecit
que contravulsa nature humana facta
euangeliorum textus narrat. Sed
ista fecerunt etiam sancti eius et prophetae.

Jeronimus. Quibus ergo fecit
nouum ut mereatur canticum nouum. Vultis scire quod
nouum fecerit deus? Quasi homo mortuus

est ut homines viciet: filius dei cui
civis est ut nos leuaret ad celum. Vnde subdit. **Ric.**

Lsaluauit videlicet genus huma-
num quod perierat sibi hoc est ad
honorem dei patris Ldextera eius a
brachium sanctum eius. ac si dicat.
Christus qui est dextera dei pueris. quod p
ipsum tanquam per dexteram a brachium
eius fortia operatur: saluauit sibi a
deo pueri genus humanum: sicut Matth.
xviiij dicitur. Venerabatur filius hominis salua-
re quod perierat. **N**otum fecit dominus
a deo patrem salutare suum a filiis
suum pro salute mundi humanatus et sic visibilem factum.

Rico. In conspectu gentium re-
uelauit iusticiam suam
a fide catholica; iustificante: quod pe-
predicatores aplozy et alioz discipu-
lozy Christi publicata est in gentibus p
arte terrarum dispensatis. **R**ecordatus
e miserericordie sue a veritatis sue
a promissione sue de mittendo filium
suum factum domum israel a patribus.
Nam Gen. xxiiij. promissio est Abra-
ham. Benedicent in semine tuo omnes
gentes. Que promissio miserericordie
a veraciter impleta est in Christo nato
de progenie Abraham per Jacobum: quod alio
modo dicitur est israel: ut habeat Gen.
xxiiij. Et effectus huius promissione est
extensus ad omnes gentes. Ideo subdi-
tur. Lvideatur omnes termini terre
a cognoueretur per fidem a miracula
coram ipsis facta salutare dei nostri
a domino nostro Iesu Christo per quem
est salus: secundum quod dicitur Act. iiiij. Et non
est in aliquo alio salutis. **L**. **V**bi
late deo omnis terra. quod de oibus

terre pueris aliquo sunt eo sati. Lcata-
te et laudate deum in cordibus vestris
interius. La exultate recitando ore
psalmos prophetis ad laudem dei fa-
ctos La psallite bene operando. Et quod
iste psalmus tunc ut teris testameti
factus cantabatur a leuitis. non soli vo-
tibus humanis: sed etiam musicis in
strumentis. Ideo subdit. Lpsallite
deo in cythara: et cythara a voce
psalmi: in tubis ductilibus et cum ma-
tello factis. La voce tubae cornu e. L
quod aliqui vertebant instrumentis de
cornibus animalium factis: maxime
in festo tubarum: quod celebrabatur
in principio septimi mensis. Hoc ad
laram faciebat inde: ut habeat **N**omi-
nem. Sed nos quod nouum canticum gratie
offerimus: spualem hanc laram intelli-
gere debet. **Hugo** Lpsallite
mus. **Hugo** domino in cythara
et opami amore domini opera peni-
tentie mortificatioe vite carnalis quod
per cythara intelligitur. **Vn** Job
xxv. Versa est in lucu cythara mea
Et etiam psallite et opamini in cy-
thara et in copassione primi: ope-
ra misericordie faciendo. Lvoce psal-
mi ut hilaritas sit in ope.

Augustini. Lpsallite letia Lim
tubis ductilibus. Tute ductiles dicuntur: quia cum
martello tundendo producant. Tri-
bulatio est tunisio: a profecto pro-
ductio est. Lpsallite ergo Lim tubis
ductilibus id est laudate deum in
tribulationibus et aduersis. Ex
emplu Lem de Job: qui repetit per-
cussus tantis dannis tunisio te-
te tribulationis factus tuba duci-

Job
Martyr

Callio Lim tubo
ad iudicium condonant quod
in iudicio promissio ipsius
repiciatur. **Hugo** Lim
cavas frons: rami vel bina-
ce pet paleas a funeris
dicabit celestes trecenti multo
os pumulos a polos regno
suo fingit. Lim mortuorum
fipus lapidem Lim

bis sonit: biceps. **D**ominus de dit:
dñs abstulit: sicut dñs placuit ita
factū est. sit nomen dñi bñdictuz.
Sequit. **L**a voce tube cornee]. Cor
nu excedit carnē: vt carnē supādo
sit firmū. a capax vocis tube cornee
reascerat carnales mot⁹: vīcat li
bōmes: a qrat iuxta osiliū aposto
li caq̄ furtuz sunt: nō q̄ sup terraz.

NICO. **V**eñ oñdit vbi sit psal
diæs. **V**bilate i sp̄ctu regis]
vict⁹ Jesu xp̄i: qui est rex regū et
dñs dñantiū. **A**poç. xix. **L**moueat
mare. **V**mundus p̄dicatōe aploꝝ
ab p̄mam. a plenitudo ei⁹. a habi
tantes in m̄ful maris quorū mul
ti ouersi sunt ab fidē: vt dicū est in
psal. xc⁹. **L**orbis terrarū avniuersi
q̄ habitant in eo. **I**quia de omnib⁹
simb⁹ tre aliq̄ sunt ouersi ab fidē.

HUGO. **H**umia] a sāti vi
ri plem aquis grātu.
plaudet. a gaudebūt. manu] a
mercitio benoz opm. a simul
loc est in vnitate fidei a dñcōmis.
lmonies. id est maiores.

Cassio. **L**exultabūt a cōspā
ad iudiciū gaudebunt. qm̄ in futu
ro iudicio. pmissionis ipsius dona
recipi. **H**UGO. **L**qm̄ remit iudi
ciet. **H**UGO care fraz] a pec
catores frenos. remit vt discernat
a sepet paleas a frumento. **L** **X** **V**
dicabit oīe terraz in iusticia. **I**ma
los pumēdo] a p̄plos in equitate.
redēdo singul f̄ni merita sua.
AUG⁹. **E**cce nondū remit fr̄s
tēpus iudicij. **J**udex in

celo est. tu in terra. **I**lle differt ad
uentū. tu noli destruere osiliū meli
oris vite. **A**duēt⁹ eius dur⁹ erit du
ris: a benign⁹ erit p̄j̄s. **V**ide ergo
modo tu qđ sis. **S**i durus es: licet ti
bi mitescere. si mitis es: iam gau
dēntu. **C**ollect. In p̄tāte tua ē
rum. **Q**uo exp̄tes in
dice; hoc tñ nunq̄ eadat a tua me
moria. si sm̄ opa tua bona aut ma
la recipies crudelz vel benignū iu
dicē tuum dñm nostru J̄esum xp̄m
cui est honor et gloria in secula se
culorum. **A**wen.)

Psalm⁹. xcviiij.

Dominus re

NICO. **T**itulus.
Cassio. **P**er dñuid psonā lo
quetis abuertimus a xp̄m manu fortem desiderabilez
q̄ senti. **N**ICO. **D**e cui⁹ reg⁹ da
mus. **N**ICO. **U**is xp̄ha misti
ce loquit̄ in hoc psalmo qđ ip̄e cri
st⁹ accepit in sua resurrectione de q̄
dicit Math. xl. **D**ata est mihi oīs
pt̄as in celo a in terra. **C**ui⁹ regnū
p̄ncipes iudeoz irati de fama nomi
nis eius conati sunt destruere.

HUGO. **I**nt̄ctio pphete est iū
tare vmueros popu
los ad laudē a honorem christi: vt
eum tanq̄m deum ac regem adora
rent a confiteantur.

Nicolaus. **D**avid em̄ i sp̄i
ritu preuidens per regnum suum figurari regnū
christi: introduct̄ ip̄sum regnan

tem: dicens.

Onminus l. s. Iesus Christus. Regnauit resurges a mortuis: et ad dexteram patris exaltatus. irascatur populi. et irascens populi videor de regno eius. Et promis hic optatus natus. per indicatio. qui sedes super cherubim. et super ordines angelorum non solum inquantum deus: sed etiam inquantum homo. moueat terra. et habitantes in ea ab credendum atque fuiendum tibi. qui merito terra nuncupantur quod terrena vita occupantur. **O**mnia in syon magnus.

Cap. Syon speculatio interpta tur quod est ecclesia militans vel triumphans. et excelsus super omnes populos. **I**ero. quod ascendens ad nos. celos excelsus est per omnibus factus. Unde nos actusque nostros per singulos dies speculamus.

Hugo. deinde inducit populos. **O**nite a nobis confessio laudis nostro magno. qui ante parvum nostro magno irascebantur Christus erat nomine eius parvum. quod fama nomis eius solum erat in iudea. Post eius ascensionem predicatus est nomine eius et fama eius gentibus. et fama eius est magnus et dilatatum.

Aug⁹. Jam ergo propter confiteatur nobis tu magno quanto ante parvum nostro magno irascebantur. Quare confitean. **C**ap. Vomia territur. **O**nus est ipse rex carius est indicare viros et mortuos.

Rico. La semper. et sume bonum. formaliter et effectu. quod ois sacrificatio sit in eius nomine. Vel terrible est malis; et semper bonis.

Aug⁹ quod ipse rex est et iudicatur ut alios potest ad sinistram: et alios ad dexteram. La honor regis iudicium diligat ut vim cuique reddant merita sua quemadmodum quisque gessit in corpe: siue bonum siue malum.

Iero. Debet ergo homo per se dominum habere et discernere: et per proprium iudicium condonare mala sua. et sic honoret dominum regem eternum.

Hugo. quoniam sicut dicit apostolus ad Corinthus. xi. Si nos metipso dominum iudicaremus: non videmus quod dominus iudicat. **R**ico. deinde mutatis modis loquendi de tercia persona in secunda. quod fieri frequenter in sacra scriptura: et maxime metrica composta. Qualis est liber psalmus?

Hugo. Ostendit noster via ad regnum. **V**eritas pasti directores. et vias rectas per quae ab te dirigamus. **N**obis directores subiungit: dices. In dictum et iusticiam iacob. et in populo fieri quod in baptismo supplat vitia. **J**udicium autem fecit in populo quoniam donauit et discernit inter bonum et malum. **J**usticia vero quoniam sequitur bonum et deciat a malo.

Aug⁹. Primo debes habere iudicium: et videlicet iudices: et discernas quod sit malum: et quod sit bonum. **E**tiam iustitia habere debes ut decidas a malo et facias bonum. Et quod hoc a nobis non habemus. id subdit. **T**u fecisti deus ei operam nobis velle et perficeremus.

Rico. Et iuste. Exaltate et laudes ibi extollite dominum deum vestrum. **A**ndrea. quod habet in continua misericordia. **S**ed hoc in figura: quod quoniam nobis est nobilis autem affectus laudes et capaces ad gloriam. **M**ultum

*Magnus et Propterea
Lumen mundum primum
Brundisius etiam ad alios*

matitatem Christi que inquitur est
vmita diuinitati latraria et cultu qui
soli deo dicitur est adoranda.

HONI Ideo enim corporis dominum
di scabellum quod in eo ma-
iestas diuinitatis tanquam super scabel-
lum stetit, a hoc est adorandum.

HUGO Lquem semper est in se: et
etiam alios sacrificas
Consequenter ostendit per signationes no-
minum antiquorum patrum quod sunt di-
gni seruitio domini: dicens.

NICO **M**oses et Aaron in
sacerdotibus eius. In ser-
uient ei officio sacerdotali. Ad lit-
tra enim Aaron fuit sacerdos Mo-
ses vero licet sacerdos non fuerit:
in officio sacerdotali Christus est in co-
sideratione Aaron et filiorum eius: ut per
Eze. xxviii. Laus Samuel inter eos quod
muocat nomine eius. Preerat enim
ante prophetam deum contentum: ut ha-
bentur in Ez. xix. Per Moysen quod inter-
pretatur extractus ab auctoribus reli-
giis qui debent abstrahi a deliciis
mundanis. Per Aaron quod montanus
interpretatur platonum statim intelligitur.
Per Samuel quod fuit minister in
domo domini: intelliguntur sacerdotes et
derici. Omnes isti laudare debent no-
men domini per eum etiam christianos. **F** Nu-
cabat dominum humiliter et deuote.

HUGO Let ipse exaudiebat
loquebatur eos: et in columna nubis
loquebatur eos. sic legitur Eze. xxviii.
de Moysi. Et hoc ad litteras. Allegori-
a autem loquebatur in columna nubis ad
eos in figura: quod quodsi nubes est ob-
scura. Nobis autem aliter locutus est
sic ait apostolus ad Hebreos et Multis farie-

multisque modis olim de loquens pa-
tribus prophetis. Novissime autem
diebus istis locutus est nobis in filio
suo. Causa quare sic exaudiebant
subiungit dices. **V**estibant
testimonia eius. In legem et cerimo-
nias eius: quod testimonia erant nouae
testamenti. La preceptum de caligi-
us dedit illis si dece maledicatis. Idcirco
OLO **O**mne deus noster tu
exaudiebas eos. In iuriis
petitionibus. De tu propitiatus fuisti
eis. indulged eos pacem ne nocte
in futu. **NICO** La valescere in om-
ni. **N**on abiuentiores
eorum et puniens defecisti eorum quod non pro-
cedebat ex instinctu suo: sed magis
ex eorum arbitrio. sic per de Mose et
Aaron Num. xx. ubi ibi ad auctoribus co-
tradictoris. Dixitque dominus ad Mose
et Aaron. Quia non credidistis in ut
sanctificare tis me coram filiis israel.
non introduceretis hos populos in terram hu-
mam fieri morte preuenti.

CAS Cognoscamus itaque antiquos
pietas interduces exauditos:
et iterum ab iniunctiones eorum vindica-
tas: ne humana illis elatio surripe-
re potuisse. Nam quis aliqui fide-
les sint magna deuotione venera-
di: oportet tam in eis pro tempo-
re vindicari: ne cor eorum ad super-
biam videatur posse deduci: sicut
dicit apostolus. Et ne magnitudo
reuelationum extollat me: dat est
mihi stimulus carnis mee ange-
lus satanae: qui me colophizet in.

AUGUSTINUS Illi enim
deus ita

*Respondebat
adversarius
deus in
propositum pater*

ppha a lutho
Hugo

citur quem peccantez nō flagellat
Nam cui vere xp̄itus est: donat nō
solū peccata ne noceāt ad futurū se-
culū: s̄ etiā castigat ne semp̄ pecca-
re delectent. Ergo fratres q̄cunq; in
xp̄o p̄fici m̄ ne nos putem⁹ sine fla-
gello ad ip̄m futuros ire. q̄ et si iā
hoies quid in nobis rep̄hendāt nō
inueniant: rep̄hendit ille adhuc q̄
oia nouit. quia xp̄itus est nō nobis.

RICO Et ide o ~~l~~ **Caltate** l v
laudib⁹ extollite dñm
dñi vestry in monte sancto eius.

HUGO v in sancta ecclesia q̄ e
fundata in motibus
sanctis v in doctrina aplo y. qm̄ sā
ctus dñs deus noster: qui nos san
dificat: regit: ac defendit.

CASSI Consideremus carissimi
facie hui⁹ psalmi quasi
duob⁹ lumib⁹ splendere pulchris
incredulos terret ut ad supplicatio-
nem deuotissimā p̄ducant: s̄ de libi
dñi xp̄m adorare p̄cipit. q̄ et ipse
nouit exaudire quos diligat. Bea-
ta ḡes que talem h̄z dñm. **Vitale**
quippe desideriū est cognoscere et
amare creatorē. **Fidelis autē serui**
est diligere dñm: multo fortius re-
demptore; suū. Quē si cara mente et
ex desiderio nō appetis: nullatenus
hūc diligē arbitreris. **Diligamus**
igit ut amemur: q̄ram⁹ ut iuema-
mur: pulsem⁹ ut ad dñm accedere
valeam⁹. Ipse fit nostry gaudiūz
nostē desideriū: qm̄ ipsū cognosci-
mus eterna nobis bñficia posse p-
stare: qui est benedict⁹ in secula se-
culorum. **Amen.**

psalm⁹ xcix.

Vbilate deo om̄is

Titul⁹. Psalm⁹ in confessione.

CASSI duplex est confessio Vna
q̄n p̄dā nrā deploran-
tes: culpabiles ac reos nos esse. p̄fi-
temur: et misericordiā dñi cōceden-
dam nobis pijs fletib⁹ exoram⁹.
Altera est grāz actio: quā dño p-
suis bñficijs nos deuotis mentib⁹
offerim⁹. Reuera totus hic psal.
ad vtrasq; ptinet confessio. Pro-
pleta igū sollicit⁹ de p̄plo fideli ne-
se putaret s̄b anxieta tristie cū
sto domino se ruitu: primo a iu-
bilatione incipit: **HUGO**.

HUGO Vbilate deo l cū inenarrabi-
li cordis gaudio: ip̄m laudan-
do p̄ bonis q̄ nob: q̄ p̄ regno eterno
q̄d nob̄ pavuit. **Lois terra** l v habi-
tatores ois terre: q̄ oib⁹ patū est
regnū: nisi p̄ sua; stulticiā se exdu-
bat. **L** huīte dño i leticia l q̄ nō pla-
cent domino fūcia coacta.

CASSI Licet em̄ fūcia dñi bid-
dir: vt sint ordines ecclastici mōa-
steria fideiū: heremite: solitarii: la-
ici deuoti. oia tñ ad ista tria verba
referunt: vt dño sub leticia fūiae.
nō in murmuratore aut amatitudi-
ne metis: sic factū est in deserto q̄n
cōtra dñi iudaic⁹ p̄plos murmur-
auit. s̄ ista leticia vtiq; caritas est:
q̄ sic apls dicit nō inflat: nō agit

*Abilat vobis
Hugus et Linus q̄ in psalm⁹
regula*

RICO bis ammāj
lōm in qua constitutyma
cum ad prophetas nas-
memoria intelligit me
familia aut di mult am-
nis gratias q̄ est quod
magis: gratia perficit
lata bona gratia fortuna

que hanc virtutem egregia; mirabilis narracione describunt. quia propter illi sibi leticia domino seruum qui eum super omnia diligunt et in uice se fraterna caritate respiciunt.

O libera seruitus O seruicium supra cunctas dominaciones eximtu. quibus talis leticia tribuitur quod in regnum gloria non habetur. Sed istam leticiam quod in hoc mundo precipitur vide quale pmius sibi est.

HUGO Et nroite in spe. au eius. et in cubital conscientie pue ubi solus de te videt. sicut dicitur a regum. xvi. dominus intuetur te. Et addit in exultatione. quia in conscientia pura est exultatio vel de spe venie vel de spe future glorie consequente. Vnde apostolus bicit Gloria nostre hec est. testimonium conscientie nostrae. Consequenter propheta redarguit pfectiam iudeorum qui dominum salvatorem non putando deum. manu in creatorem suum in iustitiae presumpserunt. Vnde dicit Igitur sciote. et intelligite quoniam iste dominus vobis est cuius deus enim est qui fecit celum et terram. ipse fecit nos ad ymaginem et similitudinem suam.

NIC Sup genesim dabo nobis animas intellectualem in qua consistit ymago dei quantum ad proprietates naturales. s. memoriam intelligentiam et voluntatem. similitudo autem dei inest anime in bonis gratuitis. quod est quedam pfectio ymaginis. quod gratia perficit naturam. Nota bona gratuita sunt virtutes

ut potest innocentia humilitas misericordia cordis et. Sicut deus dicitur bonus et iustus. sic homo creatus est bonus et iustus ad similitudinem. **CASS** Et quia ne putaviz dei. Cest humanam creationem patrum semini esse deputandam. adjectum a non ipsi nos. Nam quis nativitati nostre mistriuum prebeat corporalis operacum. tamen ille in hunc mundum nos perbat abducere. qui cuncta facit ad existentiam puerorum. Deinde venit ad populu fidelem a quid sit. per compunctiones pulcherrimas ostendens. dicens. Nos autem populus eius. Nos populi christiani qui eius impios famulamur. Laudes pasche eius. Laudes sunt simplices a deuote psona. a ipse earum pastoribus a patribus eius est diuinarum scripturarum copiosa et dulcis epulacio. Ipse enim scripture sunt pascie quibus fidelis anima saginatur et ad futuram beatitudinem amena pducitur. sic in istis tribus virtutibus complexus est. quod agere. quid credere. quid intelligere debet erit.

HUGO Consequebitur autem in pfectis christianis confessionem inducit peccatorum dices. Et nroite portas eius in confessionem et similitudinem atria eius in primis confitemini illi. quasi dicat. bonum est confiteri domino confessione laudis. si procedere debet confessio peccatorum quia non est speciosa laus in ore peccatorum Ecclesiast. xv.

CAS Porte domini sunt hustis penitentia. baptismi sacramenta. et

ritas sancta. elemosine misericor-
des. ceteraque mādatis p q̄ ad eius
possimus puenire aspectum

Hec fitemur. agustevie por-
tas ingredimur. Sed cuī post hec
ad eternam vitam p̄ducimur. por-
ta nostre atria in confessionū laudi
in stram. q̄ ibi angustia iā non
erit cuī iā etne solempnitatis leticiā
assumpsit. Prepter confessionis
nostre a angustia; writes dicit. In
trate p angustā portā. a cuī p̄ se
recipi in altitudinē gaudij eimi p̄
sumeret dicebat. Statuisti in loco
spaciose p̄ **HUGO** Et p̄ con-
des meos. **HUGO** fessionez
p̄tōrum laudate nomē eius. A
xpm. a quo a ws christiam noſati
estis. Cām h̄ laudacionis subiū
git dicens. Lq̄m̄ fiauis est dñs. Im
quē desiderant āgeli videere v̄ p̄spī
cere sicut dicitur v̄ petri. v̄ Et ne sua
uitatem hāc crederes t̄pale ā tran-
fitoria. Ideo subdit. Imēfūnū mīa eī
Sunt ad salvandos. qui imobi-
lit in cēnitate p̄durāt. quos h̄ mi-
sericordia dei a p̄tō liberauerit. Et
ne quis q̄ de mīa hac nimis fidat
addit a de iusticia dicens. A v̄sq̄ i
generacōne a generacōne veritas
eius. translacio romana habet. A
v̄sq̄ in seculū sc̄lī veritas eī

HUGO q̄ p̄plos iudicabit in
p̄les p̄missa tā bois
q̄ mālis. Vñ ibūt hi in vitā eter-
nam. illi vero in ignem eternum

CASSI Mirabilē hic p̄s nos
cauit. vt a alacres dño iubilemus;

a p̄tō tu nostroy vulnera sine in-
missione plangam. In hoc enim
mūdo utrūq̄ est necessariū. vt nec
in tristitia despet dei suus. nec ite-
ru aimus eī p̄spēris reddat elat⁹
Nā sicut sanitas hois humorū pa-
ce cōsistit: Ita p̄fectus est xpian⁹
qui fuerit inter presētiū et oīu vicis
sitibmē immobilit̄ p̄tatis. Susci-
piam⁹ ergo alaci mentē que dēa
sunt. Qualis enim sit ista deplora-
cio ex hoc datur intelligi. vt in ea
p̄cipiat dñs esse laudād⁹ mēto
q̄ mē remit nō reatus nō pena. si
premia. non de formis seruitus. b
pulchrali **Colle** Qua prop̄
ertas **Colle**. ab eī laude
neq̄ cessemus a quo creati sum⁹
a redempti. quatinus in leticia se
piterna iubilum exultacionis cuī
gratiarum actione mereamur in
eternum cōtinere cum omnib⁹ sā-
ctis a eleclis suis. q̄ est būndat⁹ i se-
cula seculorum Amē

Psalmus. C

Mercordiāi Titulus psal. 68

HUGO In precedē
pe dixerat letabū eē a cātādū a iu-
bilādū. Nū vero in h̄ p̄sal. dicit
qd cātādū sit. a cuī qb⁹ socijs. in q̄
etia dōcemut bona appetē a mala
renue. que est p̄fētū cōuersacō vi-
te xpiane. Et q̄a oīis p̄fētio ē nob⁹
a xp̄o. id titul⁹ habet. ip̄i dō. vnde
sensus est tal⁹ Psal. iste attribui

Tempus pater 17
tum ipsi datus et pro cui oē bonū no
strū attī **Cass.** Et nihil de dī
buēdū ē **Cass.** freno rege itellī
gas: h̄ oia de xp̄o re ge celesti dī a
cognoscas. Dicit ergo cōgregacō
fāctorū; p̄ vīmūsūz orbē cristo acq
sita id est populus christianus

Miseritordiam. **Glosa**
Min p̄nūvita q̄ peccatores ad
pēnitētā expectas. **L**a iudicāz. q̄
erit in futuro seculo cantabo. **L**et
cōde annūciabo. **a hoc tibi** **L**et ad
bonorem **NIC.** Tēpus mīe mō
num **NIC.** est: et tēpus iudi
cīs futū est. Nisi enim dī p̄mo
p̄mīam p̄ceret. non inueniret q̄s
per iudicium cononaret. **A**udi apo
stoli quo modū distinguit ut p̄p
tēp. de tēpe misericōdie sic Ignō
ras inquit o hō qm̄ benignitas dei
ad p̄mīaz te adducit. **A**n dīuicias
benignitatis a pacie a lōgamīmita
tis ei cōtem p̄mis. De tēmpē iudi
cīs subdit. **T**u autē inquit scdm du
nīa cordis tuā cor i pēnitētā the
laurīas tibi irā i die ire a euelacō
nis iusti iudicij deīq̄ redit vītū
q̄ sedm opa sua. **N**os ergo frēs
qm̄ habemus temp̄ mīe: non no
bis blandiamur. Non dicam sem
per. p̄et deus. Intellige q̄ ideo p
cit ut corrigaris. non vt i malicia
p̄seueres. Et prop̄t hec duo. s. vt cō
sequī valeam mīam. et effugē iudi
cīs. **P**sal. **Cass.** domino psal
lam. **Cass.** lit qui bonī fa
ctis suis eū placeat cōtendit. Ipsa
est enim suauissima virtus armo
nie: q̄i w̄t cōgnoscit opib̄ cōso
nare. Nam si hec due res discepā

bili sibivarietate dissentiāt nec q̄
p̄nt psalmodie tēpataz effice cā
tilenā. **S**e **HUGO** La intelligā
quitur **HUGO** ivia imacu
lata. **I**quādē remes ad me. **L**a i ma
culatū me custodīa a sollicitē cōsi
derabo abuentum tuūz. siue ad iu
dīcūm siue in morte mīa. **Vñ Lu**
p̄ij. Et vos estote patiab oī pecca
to mūdati. q̄ qua hora non puta
tis. fili⁹ hominis veniet. **D**einde ex
ponit q̄d sit vita imaculata dīcēs
Perambulabā. **V**itā hūi mun
di trans. **NICO** Li innoctētā cor
currēdo. **D**is mei. **S**ine fi
ctione falsa exteriori. hoc est i purī
tate cōsciēcie. **L**in medio dom⁹ mee
consciē **COLLETTI**. Ille i medio
cie mee. **COLLETTI**. dom⁹ cōsciē
tie sue dābulat. qui sollicitē oēs
cōgītacōes cordis sui p̄scrutatur. a
si quid in ea iuemat q̄s oculos vi
uīne maiestatis offēdat. statī cor
rigit a emēdat. **E**cōtra quis q̄s p̄mi
tur mala cōscīa cui⁹ cor circa terre
nas cōcupiscētias dispūmē. nō
ābulat i domo cōsciētie sue. q̄ ibi
non inuenit nisi accusatōnē a inqē
tudine; p̄tōrū. si foris vagat que
rens pacem a quietez in fabulis.
spectaculis. ac ceteris cōcupiscētīs
terrenīs. Postea inoctētā p̄ ptes
expomit. **NICO** **D**on ppone
dicens **NICO** bā ante oculos
meos rem iniusta. s. ad cōcupiscē
dūm alīqd iniustū cupiditate du
ct̄ exēplis raptorū. facītēs p̄ua
ritacōes. s. diuīne legis trās gressi
ones. **O**dīui. s. eoū maliciaz. q̄a
eius dēvītūs ē diligē bonū a obīs
• **Lij.**

maluz ei opposituz. **Q** On adlx sit
michi cor prauum. q̄ si dicēt. Et si
ex passione fui motus ad horam
ad aliquam maliciam: non tamē
in ea p̄mansi p̄ obstinacōne; **L** de
clīmantem a me malignum. Ibi est
malo igne ignitū. s. igne ire. inū
die supbie. luxurie a huiusmodi
victorum non cognoscbam. per
approbat. **I** **E** **Z** **O** etiam si crat mi
tionem. **H** i proximus vel
amicus. siue ep̄us. abbas vel in q̄
ti dignitate oſtitut⁹. qm̄ si pueret
bantias suas praecev̄uendo. sic
eam fugiebā ut p̄eit⁹ eius memo
riā non facerem. Et quia iust⁹ non
solū obit p̄tā op̄is: s. etiā oris. **J** o
subiun. **M** **i** detrahentez secreto
gie. **M** p̄imo suo. s. i eius
absentia a sic dicit celatū q̄ non po
test audire. huc p̄sequebar. v̄l re
prehendendo vel ei non credo. q̄ si
deest auditor. deest a detractor.

Colle. Nihil ei tam inquietat
ciam. nihil ē qd̄ ita im
mobile et instabile faciat q̄ facile
totū credere a obtrectoru; v̄ba te
merario mētis assensu sequi. Hic
enī crebre dissensiones. hinc odia
multa nascuntur. q̄ a dilectissimos
amicos etiam lingua maligna fa
cit discordes. At otra magna q̄es
animi est magna motū gravitas
nō tñmē de quoq̄ similemelle reci
pere vel. **N** **I** **C** **O** Et q̄ iust⁹ nō solū
audire. **N** **I** **C** **O** spēnit p̄tā op̄is
a oris: s. etiā apparētiā p̄tōrū in
in alijs signis. Ideo subdit super
bo oculo. v̄cū homine q̄ ē supbus
corde. Et dicit oculo. q̄a disposicio

cordis maxime appareat in oculo. a
insatiabili corde. qualis ē auarus
q̄ non satiatur pecunia. ecclē. v. cū
h̄ viz h̄oie nō erebā. **T**ales ei n̄
delet esse p̄ncipes v̄l plati om̄esa
les. **V**ñ. ecclē. ix. Viri iusti sint ti
bi coniue. Et in alio psal. dicit. In
nocētes a reati adheserūt m̄hi. Sc
qt̄ur qualiter p̄nceps aut platus
se delet h̄ere ad bonos dices. **O** Cu
li mei ad fidē. **C** **A** **S** **I** Illos ocl̄os
les terre. **C** **A** **S** cordis q̄s
auertebat a pessimis: nūc p̄fitet
se sociare. **I** **E** **Z** Non dixit. oculi
cū sc̄is. **M** **E** **I** mei ad diuites
terre. a impatores. aut ep̄os. aut
presbiteros: sed ad fideles

N **I** **C** **O** Ut sedeat meci. s. ocl̄is
iudicij a mēsis. Et q̄ nō
solū dect̄ p̄ncipē a plati habēfi
deles consiliarios. s. etiā bonos ac
religiosos ministros. **J** o subdit.
abulās ivia immaculata. p̄ vie san
ctitatē a honestatē. hic m̄hi min
istrabat. s. i domo mea seuebat

C **A** **S** Et q̄uis hoc nō a layis
videat exceptū. tñ specia
lit platis p̄bae ip̄ositū. vt tales mi
nistros habēat: q̄ diuinis regulis
nō ipu. **N** **I** **C** **O** Consegnēt abbuc
gnāt. **O** s̄it q̄lit se debeat
habere ad malos dices. **Q** On ha
bit in medio dom⁹ mee. a mē mi
nistros meos. Lq̄ fac supbie. latios
despiciēdo v̄l. culcādo. Lq̄ loq̄t inq̄
alijs detrahēdo p̄uis colloq̄is. n̄
direxit. Ii nō pficiet. Ii oſpētū ocl̄o
rū meorū. vt. **C** **A** **S** a alijs p̄spēti
talib⁹ credere. **C** **A** **S**. tate meliore
tur. **D** **U** **g** **o** Ecōtra de malo p̄n

cip̄ dicitur puerb. xxx. **P**ūceps q̄
silenter audit v̄ba mēdaciō; mīni
stros habet. **N**icō. cectorū sunt
ita mali q̄ non solū sunt a p̄ncipi
bus bonis depellēdi: s̄ etiā vita pri
uandivt iusticia seruet. et alij tre
ant Ido subdit. **I**n matutino.
a celeris sine expectacōe ne subue
met impedimentu; **i**nficieba; materiali gladio q̄ntū ad p̄ncipes
tre. a spūati q̄ntū ad platos. **L**om
nes p̄ctōres tre. exigentibus cul
pis suis. **v**t disperdem de ciuitate
bñ. **v**de ciuitate bonoru; ne p̄ ma
los ificiant. **O**n̄s op̄ates iñq̄ta
te. **E**x p̄dictis enī colligit q̄ q̄libz
p̄nceps a platus se habeat se bñ
formaz. **H**a d8 traditā. vi; deuote
erga deu; mūde & honeste ad seip
su; et inste ab p̄l'm sibi subiectū.

Col. x̄ applicai p̄nt. p̄t satis
pt; in glossa. hunc tñyltimū versi
culum ex. **C**assio. de viro in
ponit. Sto. q̄ post
vitatos malos asserit demonum
suggestōnes se de corde suo expu
lisse dices. **I**n matutino inficiebā
on̄s p̄ctōres. **O**lo. ex cassio
terre.

doro q̄ di
cat. **N**ō tñ malos hoies vitau; s̄
etia; vicia declinau;. q̄ i matutino
v̄ in initio suggestionis. q̄n q̄ cre
puscula septationū incipūt appa
re. inficiebā orōe oēs p̄ctōres
tre & demōes q̄mūsa carē p̄uis
immissionib; de ducūt ad reatum
Caf. **D**ij inficiunt q̄n nob̄ co
punctio lacrimaz diuini

roris in fusione v̄l' S̄ma misericordē
coſert. **N**e q̄ enī eā lacrimaz opū
etionē q̄n volu; effere p̄ualem;. s̄ tunc ipendit q̄n ipsi largitate p̄
stat. **v**t disperdem de ciuitate bñ
on̄s op̄antes iñq̄tas. **C**iuitatez
bñ aiam piā p̄ies dixerūt eē de q̄
dyabolus disperditur; q̄n a sua iñfe
cōe remouet. **O** crudel o tyramice
volūtatis dyaboli iñq̄tas. **N**ō ſuf
ficit ei q̄ hoies moriſe cit. s̄ ad hue
ne p̄ pñia; ēcupati poſſint viuere
et ſaluator. velemenē iñſtitit. **S**ed
tu bñ q̄ vides ipudicissimū hostē
p̄iavalidā defensionez. ne ille ad
votū ſuū pueniat. q̄ te nob̄ offen
ſum & iratū facere iñſaciabili calli
bitate feſtinat. **C**ognouim⁹ q̄lis
iſte fuerit sanctissim⁹ vir. q̄ miām
et iudiciū bñ pura mēte cātauit.
quemadmodum maloſ absolute
vitauit. bñois at fuerit gratissima
ſocietate ciuitatis. ēcupisētias
cordis ſuī ſaluterrima delibacōne
ſubiecerit. **v**t merito p̄fectionem
tenuisse videatur quam centenari
us numerus. cuius iſte p̄s ē ſigre
phile. **C**af. **P**reſtet nob̄ S̄ma
tur. **S**̄mia grām ac forti
tudinem iñſiciendi in nob̄is p̄
uos vicioꝝ motus. et bñtis per
oia obedire mādatis: **v**t n̄ cū p̄ctō
ribus a ciuitate bñ i illo extremo
iudicio disperdamur. s̄ mortificatiſ
in nob̄. i. iñs et p̄ctōꝝ remiſſione
adepta cū ſanctis elcīs i tabernacu
la eterne felicitatis. recipi merea
mur. **P**er christum dominum no
ſtrum: cui est honor & gloria in ſa
cra ſecularum. Amen.